

SVENSKAR

i Världen

NUMMER 4 2004 • MEDLEMTIDNING FÖR SVENSKAR I VÄRLDEN • PRIS 45 KRONOR WWW.SVIV.SE

Ulf Aschan hovleverantör av safariäventyr

**Entreprenören
som blev bankir
i Geneve** sid 23

**TEMA BOSTAD
VID UTLANDSFLYTT**
sid 17

Bokflodens storsäljare
sid 27

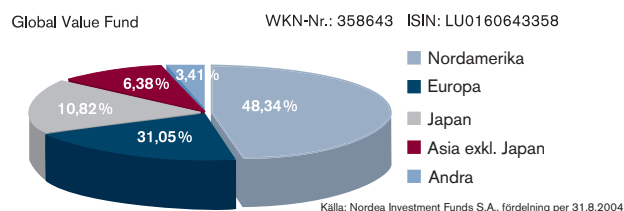
The Nordic House
of Private Banking

hitta rätt kurs

Nordea 1, SICAV - Global Value Fund

Att söka efter bra investeringsmöjligheter över hela världen är ett svårt arbete, även för den mest erfarne. Nordea 1 - Global Value Fund lever dock upp till den utmaningen. Vi hittar kontinuerligt undervärderade företag att investera i, oavsett sektor och trenderna på aktiemarknaderna. Nu inbjuder vi dig att dra nytta av Nordeas beprövade värdebaserade investeringsmodell. Våra förvaltningsteam har erhållit en rad utmärkelser för sina starka förvaltningsresultat.

Riskspridning genom geografisk fördelning

Nordea 1 - Global Value Fund är avsedd för investerare som vill minimera risken och samtidigt maximera avkastningen i sin portfölj. Den ger enkel tillgång till investeringar i undervärderade företag över hela världen.

Du är välkommen att ringa Michael Wøidemann i Luxemburg på tel. +352 43 88 73 64 eller till Göran Håkansson i Zürich på tel. +41 1 421 42 34.

Delfonden Global Value ingår i Nordea 1, SICAV som är ett luxemburgbaserat bolag för kollektiva investeringar med öppen ägarkrets. Investeringar i Nordeas fonder bör göras på basis av aktuellt prospekt tillsammans med senaste års- eller delårsrapporter, vilka kan erhållas kostnadsfritt från Nordea Investment Funds S.A., 672, rue de Neudorf, Box 782, L-2017 Luxemburg, eller från våra lokala representanter eller distributörer. Tidigare prestationer är inte nödvändigtvis indikativa för framtida resultat, och investerare är inte garanterade att återfå investerat belopp. Minsta investeringsbelopp är 300 euro eller motsvarande belopp i annan valuta. En transaktion som innefattar en främmande valuta kan påverkas av fluktuationer i valutakurserna, vilket kan påverka värdet av en investering. Värdet på andelarna fluktuerar och är inte garanterat. Nordea Investment Funds S.A. publicerar endast produktrelaterad information och lämnar inga placeringsrekommendationer. Investeringar på s.k. nya marknader medför större risk. Publicerad av Nordea Bank S.A., 672, rue de Neudorf, P.O. Box 562, L-2015 Luxemburg. Du kan få ytterligare information från din egen finansiella rådgivare. Han eller hon kan ge råd som är beroende av Nordea Investment Funds S.A. Godkänd av Nordea Bank Finland Plc, London Branch, under tillsyn av FSA i Storbritannien.

Nordea

Nordea Bank S.A.
Luxemburg: Tel. +352 43 88 71 nordea@nordea.lu www.nordea.lu
Zürich: Tel. +41 1 421 42 42 nordea@nordea.ch www.nordea.ch
Representationskontor i Bryssel, Cannes och Fuengirola.

AXEL ODELBERG

Gnällspikar lever längst

Svenskar lever längre än de flesta. Medellivslängden för en man ligger strax under 78 år och för kvinnorna strax över 82. Detta brukar tillskrivas förbättrad sjukvård och hygien samt bättre matvanor och det ligger det säkert något i. Men det kan inte vara hela förklaringen för svensk mat är verkligen inte världens bästa och dessutom lever franska kvinnor längst i världen, trots att all tillgänglig statistik visar att konsumtionen av tvål och tandkräm är uppseendeväckande låg i just Frankrike. Hygien är inte fransosernas starkaste sida fast de döljer i någon mån detta bakom Europas högsta parfymkonsumtion.

Det måste alltså finnas ytterligare någon förklaring till att svenskar, i likhet med franska kvinnor, är så långlivade. Frågan är vilken och jag tror att jag har funnit svaret. Det som satte mig på spåret var min franska exsvärmor. Hon brukade alltid gnälla om allting från klimakterievallningar till drag, araber och bräck. Och ett faktum är att hon i detta inte avsevärt skiljer sig från den franska mängden. Alla franska kvinnor klagar. De gnäller mest i världen. "Ca rouspette tout le temp", det är ett ständigt kverulerande, som svärfar brukade säga då svärmor började gnissla.

Och det är inte bara franska kvinnor som gnäller. Flera

undersökningar visar att kvinnor generellt sett är sjukare och missnöjdare med livet än män. När man lägger samman detta med vetenskapen om att kvinnor lever längre än män samt att franska kvinnor lever längst av alla kvinnor framträder ett mönster; ett hittills oobserverat samband mellan livslängd och gnällighet som får ytterligare pregnans av en undersökning om svensks och dansks attityder till livet.

Undersökningen visar att svenskar är missnöjdare och gnälligare än danskar. Alltså: kvinnor gnäller mer än män och lever längre än män, fransyskor gnäller mest och lever längst. Svenskar gnäller mer än danskar och har större livslängd. Slutsats: ju mer gnäll, desto längre liv.

Det talar för fortsatt stigande svensk medellivslängd. Det dyker ständigt upp nya saker att vara missnöjd med. Förr var det bara skatterna och tjyvsamhället. Idag har alla svenskar något att gnälla över; skatterna, sjukvården, EU, kärnkraften, männen, feministerna, direktörerna, de sjukskrivna, invandrarna, norrlänningar, stockholmare, arbetslöshet, sjunkande pension till följd av ökande livslängd osv. Den svenska medellivslängden hotar att explodera. ■

SVENSKAR

TIDNINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

Ansvarig utgivare: Örjan Berner
Redaktör: Axel Odelberg
Grafisk form: Maria Johansson
Annonser: UH Marketing AB,
Urban Hedborg, Box 128, 183 22 Täby
Telefon: 08-732 48 50. Fax: 08-732 69 46
E-post: urban@uhmarketing.se.
Webbplats: www.uhmarketing.se
Prenumeration: 4 nr/år kostar 500 kronor
Tryck: Abrahamsons Tryckeri, Karlskrona

FÖRENINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

Generalsekreterare: Örjan Berner
Styrelse: Ulf Dinkelspiel,
ordf. Gunilla Masreliez-Steen,
v ordf. Jerry Bergström, Örjan Berner,
Mariana Burenstam Linder, Michael Daun,
Jan Herin, Bo Hjelt, Jonas af Jochnick,
Jonas Tallroth, Susanna Persson, Björn Ström.

Medlemsavgifter (inkl tidningen): 500 kronor
Makar 600 kronor. Ungdom 250 kronor

ADRESS

Box 5501, 114 85 Stockholm
Besöksadress: Näringslivets Hus,
Storgatan 19, Stockholm
Telefon: 08-783 81 81 Telefax: 08-660 52 64
E-post: svenskar.i.varlden@sviv.se
Webbplats: www.sviv.se Lösenord: sviv99
Postgiro: 504-1. Bankgiro: 732-0542

Omslagsfoto: Axel Odelberg
Föreningens flaggsymbol: Carl Fredrik Reuterswärd

Innehåll

5-6
SVIVs arbetsprogram
Krönika av Örjan Berner

9
Frågor & Svar

10 -15
Porträtt:
Ulf Aschan – hovleverantör
av safariäventyr

17-21
Tema bostad vid utlandsflytt:
Ofta lönsamt att behålla sin bostad
i Sverige

23-25
Entreprenören
Från svensk
VD till
schweizisk
bankir

27-29
Böcker
SVIV presenterar sex storsäljare

31-33
A jour

34
Medlemsförmåner

Danske Bank International
2, rue du Fossé, P.O. Box 173
L-2011 Luxembourg
Tlf. +352 46 12 751
Fax +352 47 30 78
information@lu.danskebank.com
www.danskebank.lu

Individuell förmögenhetsrådgivning

Danske Bank International är specialist inom private banking och verksamheten täcker ett brett ekonomiskt spektrum – från investeringsrådgivning och förmögenhetsförvaltning till arvs- och skatteplanering.

När du väljer Danske Bank International som din finansiella samarbetspartner i

utlandet, får du personlig och kompetent rådgivning som bygger på ett skandinaviskt tankesätt. Vi tar utgångspunkt i dina ekonomiska planer, idéer och preferenser – både nu och i framtiden.

Kontakta Anneth Nilsson på telefon +33 4 93 99 45 45 så får du veta mera.

GENERAL- SEKRETERAREN

ÖRJAN BERNER

Ge oss gärna synpunkter på SVIVs arbetsprogram

SVIVs aktuella arbetsprogram innehåller följande punkter. Vi är alltid intresserade att få in synpunkter och idéer om vad föreningen skall kunna göra som är intressant för våra många utlandssvenskar. Skriv en rad på våra mailadresser general@sviv.se eller svenskar.i.varlden@sviv.se

- **Diskussion med regeringen om utlandsanställdas villkor.** SVIVs generalsekreterare är ordförande i en arbetsgrupp som förutom Föreningen består av representanter för Svenskt Näringsliv och för ett antal större svenska företag. Denna grupp har diskuterat med Regeringskansliets "Utlandsstationeringsgrupp" bestående av fem departement med Näringsdepartementet som ordförande. Diskussionerna gäller villkor för utlandsutsänd personal inom näringslivet, främst socialförsäkring, arbetsgivaravgifter, arbetslöshetsförsäkring, samt svensk undervisning i utlandet. "Utlandsstationeringsgruppen" har just framlagt en rapport som kommer att granskas och kommenteras av arbetsgruppen samt av SVIVs referensgrupp bestående av ett tjugotal större svenska företag. I rapporten finns inga klara positiva besked men ändå en del öppningar. De gäller en konstruktiv attityd till finansiering av svenskundervisning, en beredskap att se över grundvalen för socialavgifterna så att vissa lönetillägg vid utlandsstationering undantas, en vilja att diskutera vidare i fråga om socialförsäkringarna. SVIV och Svenskt Näringsliv skall driva ärendet vidare med departementen för att söka få konkreta beslut och framsteg.
- En stor satsning planeras nu för att skapa en **ny webbplats för SVIV**. Denna blir långt mer interaktiv än den nuvarande, har ambitionen bli en global mötesplats för utlandssvenskar där råd och information kan ges såväl genom inbördes kon-
- takt mellan medlemmar som genom SVIVs egen förmedlan. Denna webbplats kan då bli till betydande hjälp för alla utlandssvenskar och även vara till nytta för att främja svenska intressen på utländsk mark. Inte minst räknar vi med att den skall bli ett viktigt led i den satsning på ungdom och yngre medlemmar som SVIV vill göra. Vi hoppas få den igång omkring årsskiftet eller en bit in i januari.
- En kraftig satsning görs för att förbättra och utvidga **SVIVs ombudsnät** i utlandet. Ombuden har ofta en näringslivsprofil, är anknutna till något svenskt företag eller handelskammare och har ett brett socialt nätverk. Vi söker också skapa särskilda **ungdomsombud** i vår allmänna satsning att få in yngre medlemmar i Föreningens arbete, där särskilt den nya webbplatsen skall spela en roll. Vi överväger att skapa en särskild **ungdomssektion** i SVIV. På vissa orter har vi flera ombud. Dels kan de ha olika bakgrund och kontaktkretsar dels kan de ha nytta av att sinsemellan samråda om sina insatser. Föreningen har nu ca 65 ombud och har ambitionen att öka antalet till ca 100.
- Föreningen har gjort en stor sammanställning av de **problem både vid utflyttning och vid hemflyttning** som möter utlandssvenskar. Denna diskuteras nu genom utlandsombudens förmedlan i svenskkolonierna i ett antal länder. Avsikten är att söka bidra till att minska svårigheter och hinder genom information och viss assistans. Vi uppmanar alla intresserade att ta kontakt med våra ombud för att delta i en sådan diskussion.
- I kontakt med ISA (Invest in Sweden) har vi tidigare överenskommit att gemensamt gå in i ett **samarbetsprogram** för att främja utländska investeringar i Sverige. Med Turistrådet har ►

ett liknande avtal slutits för främjande av turism. Man kan tänka sig ökad utlandssvensk medverkan i kultursatsningar (Svenska institutet, med vilket diskussioner förs samt Kulturrådet), handel (Svensk Handel), export. Dessa överenskommelser skall vi nu aktivera och konkretisera.

- Föreningen deltar i mån av tid och resurser i det arbete som utförs av den europeiska, Brysselbaserade organisationen "Les Européens dans le Monde"/"Europeans in the World" där SVIV är medlem. Denna, vars ledning består av framstående europeiska politiker, kan komma spela större roll i föreningens arbete i framtiden.
- Tidskriften "Svenskar i Världen", som går ut i ca 13 000 ex och når en bred krets av utlandssvenskar roll har stor betydelse som språkrör för Föreningen och som informationskälla för en stor krets utlandssvenskar.
- Föreningen ger också betydande rådgivning till enskilda svenskar som ofta hänvisas till oss av ambassader och andra utlandsmyndigheter. Frågorna gäller oftast sociala och andra problem i samband ut- och hemflyttning.
- SVIVs lobbyverksamhet fortsätter och vi tar kontakt främst med riksdagspartierna och med andra opinionsbildare. Vi driver nu frågor såsom att brevröstningsregler i riksdagsval förbättras, förvärvsarbete för de s.k. medföljarna underlättas, det nya pensionssystemet görs om så att intjäning till det svenska pensionssystemet tillåts på bättre villkor för medföljare till svenska utlandsanställda. Vidare söker vi tillse att handläggningen av pensionsfrågor för svenskar i utlandet förbättras (här tycks vissa framsteg ha gjorts efter bl.a. våra påtryckningar) och gör hänvändelser om insatser för att förbättra svensk TVs täckning utomlands för utlandssvenskars räkning, dito för SRs utlandssändningar.

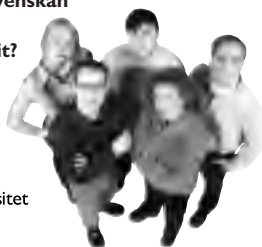
- SVIV gör ansträngningar för att få svenska företag att ge förmånliga erbjudanden till svenskar i utlandet, något som är till nytta både för våra medlemmar och för de svenska företagen. I detta arbete finns ett betydande inslag av insatser som tjänar att **närma utlandssvenskar till Sverige** såsom ovannämnda TV/SR-frågan, internetbaserade telefonarrangemang som radikalt minskar kostnaderna för kontakt med Sverige etc. På vår hemsida finns ständigt nya erbjudanden som det kan löna sig att titta på.
- Vi planerar nu en ny konferens i samband med årsmötet 2005. Om detta kan jag dock skriva först i nästa nummer av tidskriften då besluten fattats. Vi gläder oss åt att Båstadkonferensen "Att vara svensk i världen" blev så lyckad och fick så god publicitet. Syftet, att väcka ökat intresse hos utlandssvenskar, i synnerhet dem som har resurser och ställning, att göra ökade insatser för Sverige och därigenom främja svenskt näringsliv har uppfyllts och olika aktörer stimulerats men för att få detta konkretiserat och omsatt i praktisk handling krävs mycket ytterligare arbete. ■

SVENSKA I SVERIGE

Läs svenska i universitetsstaden Lund
Ta en sommarkurs, eller förbered svenskan
inför universitetsstudier.
Har du inte möjlighet att komma hit?
Vi erbjuder kurser på distans.
Besök vår hemsida!

 Folkuniversitetet
Kursverksamheten vid Lunds universitet

www.folkuniversitetet.se/isu

Specialist på
INTERNATIONELLA FLYTTNINGAR

Jönköping
Tel 036-31 26 60
Fax 036-31 26 70
Eva Bengtsson

Göteborg
Tel 031-80 75 80
Fax 031-15 45 01
Göran Frisén

Stockholm
Tel 08-646 26 40
Fax 08-646 26 30
Rolf Ellburg

Malmö
Tel 040-18 26 30
Fax 040-18 24 01
Bo Wårme

e-mail: info@alfa-moving.se
www.alfa-moving.se

Vision och tradition

Att bli kund i Banque Carnegie är att välja en exklusiv, oberoende privatbank med få kunder per portföljförvaltare.

Banque Carnegie kombinerar den lilla bankens närhet till kunden och de korta beslutsvägarna med Carnegiegruppens stora resurser vad gäller analys och värdepappershandel, främst på de nordiska marknaderna.

Besök gärna vår hemsida www.carnegie.lu och informera Dig om Banque Carnegie's E-banking. Vi erbjuder också private bankingtjänster från Carnegies kontor i London (+44 207 216 40 22) och i Genève (+41 22 819 17 01).

Kontakta Claes-Johan Geijer, VD, eller Anders Lindbergh, Head of Sales (+352 40 40 30 274), så berättar vi mera.

Det är en fråga om förtroende och kompetens.

BANQUE CARNEGIE LUXEMBOURG S.A.

5, PLACE DE LA GARE
PO BOX 1141 L-1011 LUXEMBOURG
TEL+352 40 40 30 1
www.carnegie.lu

**BANQUE
CARNEGIE
LUXEMBOURG**

*Banque Carnegie
Luxembourg S.A.
utsågs i januari 2004
av Euromoney till
8:e bästa privatbank
tillika bästa nordiska
privatbank i Luxemburg.*

SSHL. En skola för framtiden.

*Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket är en av Sveriges vackrast belägna skolor.
Den ligger på en kulle i Sigtunas vackraste del, nära Stockholm, Arlanda och Uppsala.*

*Idrotten har sin givna plats på SSL. Särskilt lagsporter - både med och utan boll.
Närheten till Mälaren ger roddarna obegränsade möjligheter till träning.*

*Belöningens stund. Det svindlande ögonblick då åren av sena studiekvällar,
och motsträviga tentor plötsligt får ett värde och blir ett minne för livet.*

Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket är en av Europas modernaste och mest framgångsrika internatskolor. Ungefär 550 elever studerar här, varav 350 är internatelever.

Gymnasiet på SSL erbjuder gymnasieskolans naturvetenskapliga (NV) och samhällsvetenskapliga (SP) program. Samt ett internationellt program (IB) som handhas av International Baccalaureate Organisation. Examen från dessa ger tillträde till de flesta högskolor och universitet runt om i världen.

SSL erbjuder dessutom sina elever MYP, the Middle Years Programme - ett arbetssätt där hela processen och inte bara resultatet värderas. Grundskolan och gymnasiet knyts därmed ihop på ett naturligt sätt.

SSL är på många sätt en unik skola med stark internationell prägel, hög pedagogisk kvalitet och studieresultat som imponerar.

Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket SSL

Box 508 S-193 28 Sigtuna. Beställ mer information per tel 08-592 571 00, fax 08-592 572 50 eller e-mail info@ssl.se.

Ett besök på vår hemsida rekommenderas dessutom www.ssl.se

FRÅGOR & SVAR

KERSTIN GUSTAFSSON

SINK-SKATT

Jag är bosatt utomlands och omfattas fr o m 2004 av SINK-skattereglerna på såväl pension som styrelsearvoden samt en tjänstgöringsinkomst från min gamla arbetsgivare. Detta gäller för 2004, men vad gäller för nästa år. Måste jag göra en ny ansökan om SINK-skatt.

Det här är en mycket viktig fråga inför årsskiftet. Den som fått SINK-skatt beviljad på sin pension, behöver inte göra en ny SINK-ansökan, (såvida inte förhållandena ändrats under året!). Respektive pensionsutbetalare får automatiskt meddelande från skattemyndigheten att SINK-skattereglerna skall gälla även för det nya året. (Den som uppbär pension från Sverige måste dessutom varje år uppvisa ett sk levnadsintyg till resp pensionsutbetalare, dvs ett intyg att man fortfarande är i livet). Däremot måste ny SINK-ansökan göras varje år för övriga inkomster dvs. dina styrelsearvoden och ev tjänsteinkomster i Sverige. Om inte så drar den svenska skattemyndigheten full skatt, dvs kommunalt och statligt.

En rekommendation är därför att i god tid före första utbetalningen i januari göra en ny SINK-ansökan inför nästkommande år, helst före årsskiftet. Handläggnings-tiderna hos Skatteverket är långa. Själv ansvarar jag för sådana ansökningar åt vissa klienter, för att man ska slippa problem som uppstår med för sen SINK-ansökan och långa handläggningstider innan återbetalning av fel uttagen skatt kan göras.

SPANSK REAVINSTSKATT

Jag har ett hus i Spanien som jag eventuellt kommer att sälja framledes. Vad är den spanska reavinstskatten på fastighet?

En person som fyllt 65 år, är resident och bott i fastigheten i minst tre år betalar ingen reavinstskatt i Spanien oavsett vinstens storlek. Den som bott kortare tid men fortfarande är resident betalar fr o m 2002

en skatt på högst 15% eller lägre. Om du är resident kan man också skjuta upp vinsten vid köp av annan bostad.

För den som icke är resident är reavinstsskatten 35% av vinsten. Den kan heller inte skjutas upp vid köp av annan bostad.

ATT DEKLARERA I FRANKRIKE OCH SPANIEN

Min syster och jag är medlemmar i Svenskar i världen och utflyttade under året, min syster till Frankrike och jag själv till Spanien. Snart är det deklarationstider. Hur gör vi med deklarationen i Sverige, resp Frankrike o Spanien? Vi borde nog undersökt detta före utflyttningen, men av olika skäl hann vi inte med detta.

Bra att denna fråga dyker upp i god tid före årsskiftet. Alltför många hamnar i tidsnöd eller olika problem inför deklarationstider som varierar från land till land. Jag berör här Sverige, Frankrike och Spanien men naturligtvis varierar deklarationstiderna beroende på i vilket annat land man bor (när det gäller Sverige, följ skatteverkets hemsida www.skv.se)

Den som bor utomlands och har inkomster eller tillgångar som skall deklarerar, får numera lämna deklaration i Sverige senast den 31 maj 2005 (observera tiden är utvidgad).

I Sverige skickas deklarationsblanketter och eventuella underlag till den skattskyldige. Har man inte fått deklarationsblankett, trots att man skall deklarerar, skall man själv kontakta skattemyndigheten. Observera att den skattskyldige har ansvaret för att korrekta adressuppgifter finns hos skatteverket.

I Frankrike är det den skattskyldige som självmant ska deklarerar sina inkomster. Man ansvarar själv för att införskaffa deklarationsblanketter om man inte fått några sådana sig tillsänt. Deklarationen skall vara inlämnad senast 1 mars varje år, (obs. i praktiken flyttas detta datum framåt, men man måste själv kontrollera detta). Omkring den 15 september får man veta hur mycket skatt man skall betala. I

Frankrike betalar man skatt månadsvis eller i tredjedelar. En god idé är att ta hjälp av någon vid åtminstone den första deklarationen.

Även i Spanien har man själv ansvaret för sin deklaration och att den blir inlämnad i rätt tid. För den som är resident skall deklarationen vara inlämnad under ordinarie deklarationsperiod, 1 maj – 30 juni. Ej resident kan inlämna deklaration när som helst under året.

En person som är resident i Spanien och betalar skatt på sina pensioner både i Spanien och i Sverige kan yrka avdrag i Sverige för den skatt som betalats i Spanien (dock högst 25%) när deklaration inlämnats och faktisk skatt betalats i Spanien. Eftersom avtalet mellan Spanien och Sverige är ett s. k omvänt creditavtal, kan man yrka avdrag i Sverige för den spanska skatten först när spansk skatt betalats. Den skattskyldige visar kopia av deklaration/kvitto på inbetald skatt. Detta innebär som de flesta känner till att den deklarations-skyldige måste "ligga ute" med dubbla skatter under en period. När den svenska skattemyndigheten fått bekräftelse på inbetalning av spansk skatt, kan återbetalning av svensk skatt ske till den skattskyldige. Detta sker normalt efter ca 2 månader.

Även i Spanien bör man ta hjälp med åtminstone den första deklarationen. ■

Kerstin Gustafsson är Svenskar i Världens expert och rådgivare i juridiska, ekonomiska och praktiska frågor som kan uppstå i samband med ut- och återflyttning till Sverige.

Du är välkommen att sända in dina frågor. Vi kan inte garantera svar, men lovar att ta upp så många frågor som möjligt. Observera att svaren på de frågor som kommer in till kansliet endast kan bli generella. Vid osäkerhet om vad som gäller i den egna situationen, återkom med privata frågor till Kerstin, kontakta jurist eller annan sakkunnig i Sverige eller utomlands.

Adressen till frågespalten är:
Svenskar i Världen, Frågor&Svar, Box 5501,
114 85 Stockholm eller
Kerstin Gustafsson, Utlandsbosättning AB
Tel +46 8 665 49 00. E-post kerstin@utlbos.se

Safarifixare åt d

I den svenska överklassen vet de flesta vem Ulf Aschan är. Han har varit deras värd och guide bland lejon och elefanter, gnuer och leoparder, krokodiler och flodhästar. Det står äventyr i hans panna och Bror Blixen var hans gudfar.

Minnesgod filmentusiaster skulle få deja vu-upplevelser inför åsynen av Ulf Aschans sekelgamla bungalow strax norr om Nairobi. För drygt 20 år sedan, då filmen *Mitt Afrika* spelades in, med Meryl Streep som Karen Blixen och Robert Redford som hennes älskare Denys Finch-Hatton, gjordes en av scenerna framför Ulf Aschans hus. Han bodde här redan då. Han har bott i denna kolonialromantiska villa från det brittiska imperiets storhetstid i mer än 30 år.

Tät buskvegetation isolerar den från omgivande kaffeplantager och de nybyggda bostadshusen i det mjukkulliga landskapet. Tre uppspelta schäferhundar jagar runt i den stora trädgården. Svarta tjänsteandar lägger ny jord och strör gräsfrö på fläckar där torkan bränt sönder gräset. Det är regntid och gräsmattorna har börjat grönska, jakarandaträd och bougainvillean prunkar, frangipanin går i blom och gardenian doftar i den svala höglandsluften. Så bor en gammal äventyrare, safariguide och storviltjägare.

Fast framför titeln storviltjägare, eller Professional Hunter, som det heter på engelska, måste man lägga till ett "före detta", eftersom det gått mer än ett kvarts sekel sedan Kenya införde jaktförbud

1977 och Ulf Aschan slutade med jakt och jaktsafaris.

– Jag gillar inte att jaga längre, säger han. Jag har skjutit det mesta som finns. Lejon, leopard men inte för sportens skull utan för att skydda boskap. Och jag har skjutit mycket för käk; antilop och gasell.

Fast han har jagat för nöjes skull också. Främst buffel.

– Det är spännande. Bufflar är svårjagade, listiga och aggressiva och dom ser bra. Ibland får man ligga och kräla på marken för att komma nära nog och det

En av scenerna i filmen *Mitt Afrika* spelades in framför Ulf Aschans bungalow utanför Nairobi.

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBORG

e penningstinna

ker ta en i ryggen.

En gång blev han attackerad av en sårad buffel.

– Framifrån guskelov! Vi hade inte träffat tillräckligt bra och den flydde in i ett område med fyra meter högt elefantgräs. Vi blev tvungna att följa efter eftersom man inte får släppa ett skadat djur.

De kom till en glänta i gräset och försökte räkna ut vart buffeln tagit vägen då den plötsligt kom ångande emot dem, som ett lokomotiv med sänkt huvud.

– I det läget får man bara en chans. Det är en fantastisk adrenalinkick. Våra skott träffade precis rätt i ryggraden bakom nacken och buffeln damp, säger Ulf Aschan och lutar åt sina uppspelt skällande jockeyar.

– Tyst! Vad håller ni på med?

DET HAR GÅTT 40 ÅR SEDAN Kenya blev självständigt. Landet är inte längre den gloriösa lekplats för västerlandets jaktsugna äventyrarjetset som det en gång var. Det ligger tidsåldrar mellan den brittiska koloni i Afrika, dit lycksökare och äventyrare flockades som savannens djur kring vattenhål under 1900-talets första hälft, och dagens korrupta afrikanska land med galopperande kriminalitet.

Men kontinuiteten finns där, och den representeras i hög grad av Ulf Aschan som är såväl en produkt av kolonialtidens Kenya som en länk mellan den tiden och nuet och dessutom en del av det nya. Som entreprenör i safaribranschen har han sedan slutet av 1960-talet spelat en framträdande roll i den turistindustri som tillhör Kenyas viktigaste näringar.

är viktigt att träffa absolut rätt. Bufflar är svåra att få ihjäl. Blir de skadskjutna ställer de sig i ofta bakhåll och försö-

Han var bland annat med och utformade det på en gång ursprungliga och lyxiga Governor's Camp i viltreservatet Masai Mara. Fast nu har han ordnat sin sista safari. Han bestämde sig tidigare i år.

– Det har blivit för slitsamt.

Han skyller på vädret.

– Det är inte lika förutsägbart längre.

Det ändrade sig efter den senaste el Nino. Nu regnar det ibland när man förr kunde vara säker på att det inte skulle regna och det regnar mindre när det ska regna och att laga mat, gräva latringrop och sörja för gästernas bekvämlighet i ett mobilt safariläger i vildmarken när man står till

”Att laga mat, gräva latringrop och sörja för gästernas bekvämlighet i ett mobilt safariläger när man står till knäna i lera är oerhört jobbigt”

knäna i lera är oerhört jobbigt.

Han organiserade sin sista safari i våras. I fortsättningen kommer han enbart att agera som guide och förmedlare av andras arrangemang. Sin firma, Ulf Aschan Safaris Ltd, driver han från en skrub i en gammal kolonial barack på Nairobis Wilson Airport.

I ett hörn står en dataskärm ovanpå en hög böcker. *Baron Blixen* By Ulf Aschan läser jag på bokryggarna. Han skrev den i mitten av 80-talet. I Sverige gavs den ut av Bra Böcker och i USA av St Martins Press. Den engelska upplagan har sålts i cirka 25000 ex.

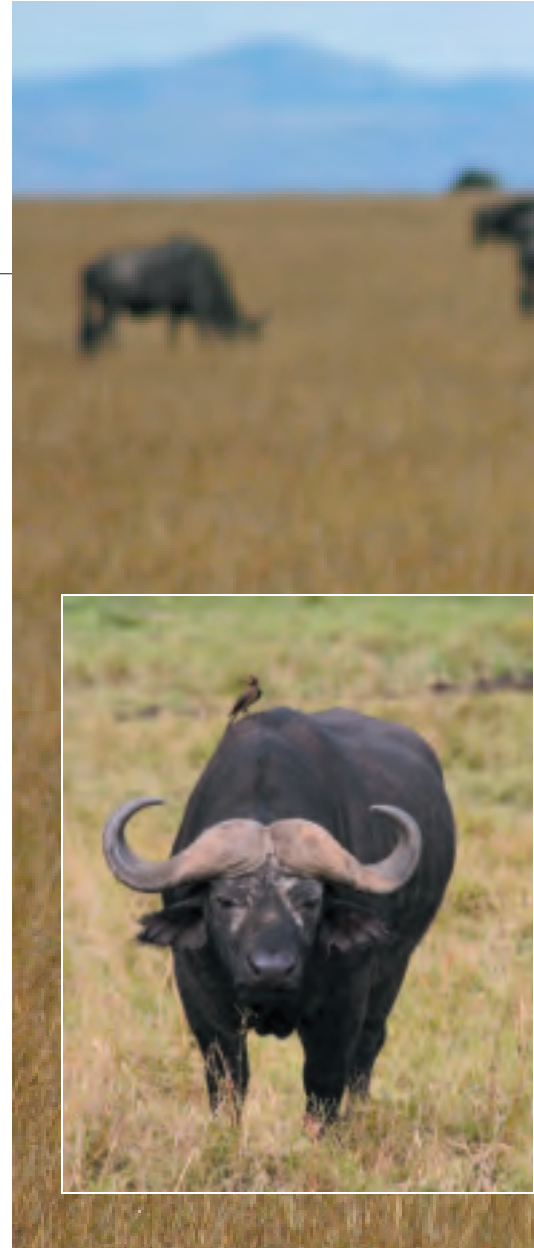
BROR VON BLIXEN-FINECKE, eller Blix som han kallades, var Ulf

Meny och vinlista för fältbruk.

Aschans gudfar och tycks åtminstone i valet av yrkesbana utgjort ett riktmärke för gudsonen. I förhållandet till kvinnor var Blix vad de flesta män drömmer om. *The man whom women loved*, lyder bokens undertitel.

Blix gifte sig tre gånger och var ständigt otrogen. Boken, den enda Ulf Aschan skrivit, kom till som en äreräddning. I den amerikanska författarinnan Judith Thurmans biografi över Karen Blixen, Bror Blixens första fru, som i sin tur låg till grund för filmen *Mitt Afrika*, beskrivs

Buffeln är ett svårjagat, listigt och aggressivt villebråd.

Bror Blixen som en ärkeskitstövel som påstods ha smittat Karen Blixen med syfilis.

– Inget tyder på att Blix hade syfilis och ingen av hans andra fruar blev smittade. Hon fick sannolikt smittan från någon av sina älskare, säger Ulf Aschan som tycker att Judith Thurman porträtterat hans gudfar i alldeles för mörka toner.

Han försökte påverka både henne och aktören Klaus Maria Brandauer, som spelade Bror Blixens roll i *Mitt Afrika*, att framställa Blix i lite ljusare dager i filmen än i boken. Thurman var med i filmteamet till Kenya som rådgivare men hon ställde sig rätt kallsinnig till Ulf Aschans propåer.

– Om det nu är så att ni är så djupt engagerad i den offentliga bilden av er

Savannpanorama i viltreservatet Masai Mara.

gudfar så föreslår jag att ni skriver en egen bok om honom, sa hon när han hade tjtatat tillräckligt länge.

– Vill ni hjälpa mig med det? frågade han henne.

– Nej, svarade hon avvisande.

– Men jag har aldrig skrivit någon bok, sa han bevakande. Hennes svar kom som en stenhård smash otagbar strax innanför baslinjen.

– Det hade inte jag heller när jag skrev min första bok.

Den utmaningen kunde han inte ignorera. Det tog honom 1,5 år att göra intervjuerna, samla ihop det rika bildmaterialet och skriva boken.

– Jag reste runt och intervjuade en massa gamla herrar och damer, mest damer. Det var i sista stund. Inom tre år var alla döda.

”Jag har skjutit det mesta. Lejon, leopard men inte som sport utan för att skydda boskap. Och jag har skjutit mycket för käk; antilop och gasell”

Han skrev manuset på engelska och skickade det till St Martins Press i New York, samma förlag som hade givit ut Judith Thurman bok om Karen Blixen. När förlaget meddelade att hans manus antagits till utgivning och att man ville ha världsriktigheterna blev han bildligt talat tyngdlös.

ULF ASCHAN HAR INGA egna minnen av sin gudfar. Han föddes 1937 och var bara nio år gammal då Blix dog 1946 och under de åren befann sig familjen Aschan i Sverige. Visserligen var hans föräldrar etablerade i Kenya, där de drev en kaffeplantage sedan början av 1930-talet, men just då sonen föddes befann de sig i Sverige, i Helsingborg närmare bestämt, för att reda ut en arvstvist.

Det tog betydligt längre tid än beräknat, ett par år, och plötsligt bröt andra världskriget kriget ut. Ulf Aschans pappa, som var reservofficer blev inkallad och placerades på arméstaben i Stockholm där han arbetade ihop med Folke Bernadotte. Först 1946 kunde han återvända till Kenya. Resten av familjen blev kvar i Stockholm i ytterligare ett år där Ulf och hans syster gick i skolan. Men 1947 åter-

En arg elefant visade vid ett tillfälle sitt dåliga humör genom att kasta stolar med snabeln och köra betarna i marken innan han brölände försvann in i skogen.

En gång fick Ulf Aschan påhälsning av ett utsvultet och skadat lejon i sin camp.

förenades hela familjen i Kenya.

– Jag fick ett sabbatsår från skolan där men 1948 åkte jag tillbaka till Sverige och började på Lundsberg. Jag trivdes bra där och fick en rad nya vänner. Dessutom var jag road av idrott och på Lundsberg låg tyngdvikten mer på idrott än på studier.

HAN GICK I SEX ÅR på Lundsberg men slutade efter andra ring utan att ha tagit studenten.

– Jag kände starkt att jag ville tillbaka till Kenya, trots att jag ju egentligen bara hade tillbringat ett år av mitt liv där.

Men han stannade ytterligare ett år i Sverige, som lantbrukselev på olika gårdar, innan han reste hem till Kenya 1955 för att börja arbeta på den boskapsfarm som hans far hade satsat på efter kaffeplantagen. Det var därför han gått som lantbrukselev under ett år i Sverige.

– Jag återvände hit som dräng kan man säga, och det var ju inte så kul men min pappa hade även etablerat sig som professionell jägare. Det verkade roligare än att sköta en idiotisk boskapsranch så det höll jag på med i två år som lärling hos min far.

Sedan gjorde han lumpen i Sverige på jägarregementet K4 i Umeå och blev reservofficer. Efter det tänkte han återvända till Kenya men då hade frågan om landets självständighet kommit på agendan.

– Pappa tyckte det verkade livsfarligt och sa åt mig att avvakta.

På uppmaning från en gammal lundsbergskompis sökte han jobb på Svenska Amerikalinjen och blev informationsofficer på ett av rederiets kryssningsfartyg.

– Det var ett vansinnigt roligt arbete som mest gick ut på att vara trevlig och

social. Jag hade eget bord i matsalen där jag skulle underhålla folk och jag fick göra placeringslistan själv.

EFTER ETT PAR ÅR OMBORD, julen 1962, fick han telegram från sin morbror som var FN-officer i Belgiska Kongo. Han ville ha dit systersonen.

Du kan denna del av världen och talar språket, skrev morbror i telegrammet.

– Jag tyckte det lät kul och var inställd på att göra något annat och dessutom var FN-jobbet ohyggligt bra betalt. Jag blev stationerad i Bukava på gränsen till Rwanda. Det var fantastiskt men skrämmande hur korruperat FN-systemet var redan på den tiden.

FN-uppdraget höll på att kosta honom livet en sen eftermiddag då han

”Jag bar FN-uniform och blå basker men de fick för sig att jag var en förklädd legoknekt och bestämde sig för att avrätta mig”

skulle passera gränsen från Rwanda mot Kongo. Klockan var ännu inte sex när han bromsade in vid gränsstationen men bommen var fälld och inga vakter syntes till. Han tutade irriterat.

– Då dök det upp en vakt, en ful liten hutu som var full som ett ösregn och sa att jag skulle stiga ur och följa med in i vaktkuren. Det har jag inte tid med sa jag, vilket var precis vad jag inte borde ha sagt. Han kallade på förstärkning och dom bokstavligen släpade in mig i vaktkuren. Alla var fulla. Jag bar FN-uniform och blå basker men de fick för sig att jag var en förklädd legoknekt eftersom jag talade swahili så bra och bestämde sig för att avrätta mig.

HAN SLÄPADES UT, trycktes upp mot en vägg och hölls fast av två gränsvakter.

– De var väldigt nervösa, förmodligen för att de visste att deras kamrater inte var världens träffsäkraste skyttar. I princip bad de nog sin sista bön.

Medan de två nervösa vakterna höll honom i armarna beordrade kommandanten de andra att stega iväg några meter för att sedan göra helt om och verkställa arkebuseringen.

– Jag var uppriktigt nervös. Mitt hjärta bultade och jag sökte desperat efter en utväg. När jag kände de nervösa vakternas grepp om mina armar bli allt lösare, bestämde jag mig för att försöka slita mig loss, springa i sicksack mot gränsfloden, kasta mig i och simma över till andra sidan.

Men han hann inte sätta planen i verket. Just då arkebuseringspatrullen skulle vända sig om hördes tre fruktansvärda smällar.

– Jag förstod inte vad det var och var det kom ifrån och det gjorde inte de heroiska vakterna heller. De kastade sig platt till marken medan kommandanten försvann som en blix mot skogen. Då upptäckte jag en gammal bil som kom rullande nedför backen mot oss. Det var traktens belgiske doktor, en god vän till mig, och smållarna berodde på baktändning i avgasröret. Det räddade mig.

Efter den mirakulösa räddningen återvände Ulf Aschan till Sverige där han under några år roade sig, importerade loafers och filtpennor, spelade på hästar och jobbade på resebyrå. 1967 återvände han till Kenya för att etablera sig som entreprenör i resebranschen. Sedan dess har han organiserat 100-tals exklusiva safaris åt kunder från hela världen.

– Det är en fantastisk blandning av folk som har kommit. Stadda i kassa förstås.

Governor's Camp i Masai Mara. Ulf Aschan var med och skapade detta tältläger i lyxförpackning.

Jag har aldrig kört med billiga turer. Det har varit många med jordägar-bakgrund, åtskilliga tunga industrimänniskor, en del kändisar fast inga superstjärnor.

JAG BLÄDDRAR I HANS senaste fotoalbum och hittar bilder på Elektas vd Laurent Leksell och fonddirektören Patrik Brummer. Motvilligt släpper Ulf Aschan ifrån sig namnet på ytterligare några kända svenskar som han guidat på Kenyas savanner. Jan Stenbeck för länge sedan, bankdirektörerna Jacob Palm-stierna och Rutger Barnekow, Lasse Schmidt, en gång gift med Ingird Bergman, Percy

Barnevik, många från familjen Bonnier också kungen förstås och hans familj. I den svenska överklassen är Ulf Aschan rena varumärket. Alla känner till honom.

Jag frågar om det inträffat några olyckor under hans safaris.

– Nej. Ingen enda gäst har varit i närheten av skada, och det är jag stolt över. Däremot inträffar det ofta spännande episoder, säger han och berättar om påhälsningar i campen av utsultna lejon och arga elefanter.

– Det var nere i Masai Mara. Jag och min fru satt ensammas i lägret i skym-

ningen. Gästerna skulle inte komma för-rän nästa dag. Då gick en elefanthanne över floden och kom upp precis där vår camp råkade ligga. När han såg alla tälten som stod uppsatta där han brukade korsa floden blev han arg och han lät sin ilska gå ut över två stolar som stod invid lägerelden. Han grep dem med snabeln och slungade dem med full kraft ut bland buskarna. Sedan körde han ned betarna i marken för att visa sin irritation innan han ljudligt trumpetade och vrålade gick in i skogen. Jag är glad att vi inte satt i de stolarna.

MEDAN JAG ÄGNAR MIG åt att fotografera Ulf Aschan slutar plötsligt min nya digitala kamera att fungera. Jag blir tvungen att hyra en kamera för att kunna avsluta jobbet. Ulf lovar att lämna tillbaks den till uthyraren. När jag hämtar kameran i fotobutiken i centrala Nairobi och säger att jag inte kan komma tillbaka med den själv, blir expediten plötsligt orolig och frågar misstänksamt vem som ska lämna igen kameran.

– Mister Aschan, svarar jag.

Då lyser hon upp igen.

– Ah, Olfásjan, då är det inga problem, utbrister hon, och bekräftar en observation jag redan gjort flera gånger; i Kenya tycks var och varannan människa känna till "Olfásjan". ■

Förtjänstmedalj i silver till SVIV-medlemmen Hjerppe

● Medlemmen Ann Hjerppe har av Kungliga Patriotiska Sällskapet tilldelats förtjänstmedalj i silver, andra storleken, som belöning för långvarig och uppskattad arbetsinsats med utgivningen av Nyhetsbladet "Gult och Blått" i Boston och New England under 25 år. Medalj och diplom utdelades av konsul Frank Mead, Harvard Univeristy, Boston. ■

Från vänster syns Anette Johansson-Los, Heidi Hipple, Carin Dahlman, Frank Mead, Sylvia Bullock, Ann Hjerppe och Kerstin Cotran

Tre sätt att flyga – alla med tillgång till Internet

Flyg interkontinentalt med Scandinavian Airlines nästa gång så kan du välja mellan tre olika servicenivåer. Business när du vill ha högsta komfort och tillgång till lounge. Economy Flex, tidigare Economy Extra, när du vill ha en ekonomisk och effektiv resa med möjlighet att ändra bokningen samt checka in och passera säkerhetskontrollen extra snabbt. Economy när du helt enkelt vill ha en trygg resa med SAS-kvalitet till bra pris.

Hela SAS interkontinentala flotta kommer att utrustas med SAS Net Access, ett trådlöst system som ger tillgång till Internet i hela flygplanet. Det betyder att du mot en speciell avgift kan surfa på nätet, skicka och ta emot e-post eller logga in på företagets Intranät från din bekväma stol ombord. Installationen sker successivt från december 2004 till och med mars 2005 och då kan du surfa på hög höjd varje gång du flyger interkontinentalt med SAS. På www.sas.se hittar du mer information och prisuppgifter.

Scandinavian Airlines

A STAR ALLIANCE MEMBER

Det kan löna sig att behålla sin bostad

AV AMELIE EHRENSVÄRD CARDELL

Tänk dig noga för innan du säljer din bostad inför en utlandsflytt. Om din avsikt är att återvända till Sverige kan det löna sig att behålla villan eller bostadsrätten. Även om skatten är lägre utomlands.

FOTO: MARIA JOHANSSON

Framför allt i de attraktiva storstadsområdena riskerar du att få betala betydligt mer för en likvärdig bostad när du kommer hem igen. Be din bank, juridiska rådgivare eller skattekonsult att göra en ordentlig risk- och skattekalkyl.

SVIV:s efterforskningar visar att de flesta som flyttar utomlands ett par år väljer att hyra ut sin svenska bostad. Förutom att bostaden (oftast) mår bättre av att någon bor i den så är hyresintäkten betydelsefull. Däremot kan det vara praktiskt att låta bostaden stå tom om man göra täta hembesök eller vid kortare utlandsuppdrag. Bara i vissa fall är det ekonomiskt fördelaktigt att sälja.

Utrikesdepartementet, UD, uppmuntar sin personal som åker ut i världen att lämna sina bostäder för uthyrning till hemvändande kollegor.

– Vi har mycket folk i rörelse och det

tar tid och kraft att sitta på andra sidan jordklotet och försöka lösa sin bostadsfråga. Genom att vi erbjuder den här tjänsten kan de istället fokusera på sitt jobb och det ligger förstås i arbetsgivarens intresse, säger Barbro Lindskog, departementssekreterare vid UD.

– Den trygghet som ligger i att ha en arbetsplatskollega boende i sitt hem istället för någon okänd hyresgäst är för många viktigare än att få ut högsta möjliga hyra, tillägger hon.

UD HJÄLPER TILL ATT förmedla hyresgäster och ger råd för att uthyrningen ska fungera. Men det är bostadsinnehavaren som bestämmer hyran och som har ansvaret för att ta kreditupplysning och referenser. Kontrakten som upprättas gäller mellan uthyrare och hyresgäst och UD har ingen förpliktelse som avtalspart eller betalningsgarant.

– Jag framhåller bara att hyran ska vara skälig och att man enligt hyreslagen inte har rätt att kompensera sig för höga lån och dåliga räntor, säger Barbro Lindskog som har uppgifter om alla UD-kollegers bostäder i omlopp i sin dator.

Information om skälig hyra finns på hemsidorna hos hyresgästföreningen och de olika bostadsföretagen.

Om bostaden ligger långt ifrån Stockholm är det svårare att hitta intressenter. Då assisterar UD med namn på olika uthyrningsföretag eller relocationfirmor som kan åta sig uppdraget. Men de allra flesta som skickas utomlands i tjänsten tar själv hela ansvaret för sin svenska bostad.

Vid andrahandsuthyrning av en hyreslägenhet måste hyresvärden ge sitt samtycke, helst skriftligt. Värden ska också godkänna förlängd uthyrning eller att hyresgästen byts ut. Nekar hyresvärden ►

kan du gå vidare och söka tillstånd hos hyresnämnden.

ETT TIDSBESTÄMT KONTRAKT

fungerar bra för den som säkert vet hur länge utlandsvistelsen ska vara. Annars är det säkrare att hyra ut tills vidare. Då vet du att du kommer åt din lägenhet när du själv önskar. En hyresgäst har å andra sidan alltid rätt att säga upp ett kontrakt med tre månaders varsel. Under alla omständigheter bör du begära skriftligt på att hyresgästen avstår besittningsrätten, något som hyresnämnden sedan ska godkänna. Saknas ett sådant avtal kan en hyresgäst som bott mer än två år i bostaden kräva att få bo kvar.

Dessutom bör du upprätta ett besiktningssprotokoll, och om möblerna ingår, en inventarielista underskriven av båda parter. Alla blanketter som behövs för andrahandsuthyrning kan man hitta i en välsorterad pappershandel.

FÖR ATT FÅ HYRA UT din bostadsrätt i andra hand krävs också tillstånd från bostadsrättsföreningen eller hyresnämnden. Både hyresvärdar och bostadsrättsföreningar har på sistone blivit mer restriktiva när det gäller långvariga kontrakt. Ibland föreskriver bostadsrättsföreningens stadgar att ägaren måste vara folkbokförd i sin lägenhet. Se över dina försäkringar så att de täcker eventuella skador som kan uppstå under uthyrningsperioden. Det är alltid bostadsinnehavaren som bär det slutgiltiga ansvaret för att avgifter och hyror betalas i tid.

Villaägare brukar begära en kallhyra och sedan får hyresgästen stå för uppvärmning och andra löpande kostnader, enligt Ann Thorstensson som driver Stockholm Relocation Service. I sin databank har hon mest bostäder i centrala Stockholm och i vissa förorter som har närhet till internationella skolor.

– Helst inga rökare och helst inga katter är vanliga önskemål från uthyrarna, säger hon.

De flesta vill hyra omöblerat och merparten som reser ut väljer också att ta

med sina möbler. Om utlandsstationeringen varar i mer än ett år brukar de större arbetsgivarna också betala flyttfirman. Använd en flyttfirma med gott rykte och försäkra bohaget ordentligt. Alternativet är att magasinera möblerna.

DE STATLIGA MYNDIGHETERNA och de stora privata företagen hjälper oftast till att skaffa bostad till sin utsända personal. Om du åker ut på egen hand kan du kontakta landets ambassad/konsulat eller turistkontor i Sverige för att försöka få upplysningar om bostadssituationen och auktoriserade fastighetsmäklare. Svenska eller internationella klubbar, föreningar, skolor och kyrkor känner som regel också till det man behöver veta för att bosätta sig i det nya landet. Som medlem i Föreningen Svenskar i Världen kan man i viss utsträckning konsultera ombuden på plats och få tips om välrenommerade bostadsförmedlare.

Huruvuda det är mest fördelaktigt att hyra eller köpa beror på vart man flyttar. Den internationella hyresgästorganisationen International Union of Tenants kan informera om hyresförhållanden i olika länder.

Kontrollera alltid vad som ingår i hyran. Ibland saknas köksutrustning och vitvaror. Bostadsfrågan bör nog regleras i kontraktet när du flyttar utomlands i tjänsten. UD-personal och andra statligt anställda har fri bostad utomlands enligt fastställda normer. Familjestorlek, lokala förhållanden och i viss mån tjänsteställning avgör vilka medel man har att röra sig med.

På vissa platser finns statligt ägda bostäder med eller utan ett basmöblemang som anvisas till personalen. Ibland är det säkerhetsläget som styr var man får bo.

Även de som arbetar i större privata företag får oftast bostaden betald i utlandet, förutsatt att de håller sig inom de fastställda ramarna. Det är dock ganska vanligt att utsänd personal väljer att lägga till

ur egen ficka för att få större bostad. När hyresmarknaden är svår kan det bli nödvändigt att köpa istället. Det vanliga är då att företaget hjälper till med kringkostnader medan den anställda får stå för köpesumman. Flera företag vittnar om problem med svårsålda bostäder när arbetet har krävt en plötslig förflyttning.

MÅNGA SKATTEFRÅGOR UPPSTÅR vid en flytt. Var ska hyresintäkterna beskattas? Hur stora avdrag får jag göra, och så vidare?

– Vi erbjuder skatterådgivning både vid ut- och hemresa, säger Torild Melki som ansvarar för Electrolux' utsända personal.

Regler som gäller just din situation kan du leta efter på skatteverkets hemsida. Men det är också mödan värt att kontakta din personalorganisation, bank eller annan expertis innan avfärd. Gör en checklista för att du måste komma ihåg.

För att bli begränsat skattskyldig får man inte ha "väsentlig anknytning" till Sverige. En faktor som väger tungt är åretruntbostad. Även om du skriver dig utomlands kan du fortfarande vara oinskränkt skattskyldig i Sverige.

För att få skjuta upp sin reavinst måste ny bostad köpas inom ett år. I dagsläget gäller uppskovsreglerna inte vid förvärv av permanentbostad inom EU. Men Sverige kan snart tvingas att ändra sina regler efter ett beslut i EU-kommissionen, enligt Kerstin Gustafsson som är Svenskar i Världens rådgivare i ekonomiska och juridiska frågor.

Den som är bosatt i Sverige måste betala svensk fastighetsskatt på sin utländska bostad. Men även här finns förhoppningar om en snar ändring.

En vacker dag blir det kanske dags att flytta hem igen. För den som söker nytt boende är det viktigt att vara ute i god tid, speciellt i storstadsområdena. Vid en jämförelse mellan Stockholmsregionen och elva andra europeiska storstäder blev slutsatsen att bostadsmarknaden på flera sätt fungerar sämst i Stockholm. Sannolikheten att snabbt hitta en hyreslägenhet bedöms som liten.

Plats i service- eller pensionärsbostad måste bokas så tidigt som möjligt. Och utan adress går det inte ens att ställa sig i kö för skola, dagis, boendeparkering med mera.

ATT HITTA BOSTAD I UTLANDET:

Viktigt med förarbetet

AV AMELIE EHRENSVÄRD CARDELL

Närhet till skolor, jobb och flygplats är faktorer som väger tungt när svenskar väljer boende utomlands. Men det är mycket som ska klaffa och ibland går det snett. Lägg ner så mycket förarbete du kan på letandet, är råd som återkommer från flyttvana familjer. Prata runt, mejla och läs på.

Gisela och Ola Erics började sin jordenruntodysse i Singapore för Tetra Paks räkning.

– Vi famlade lite i blindo på vår rekognosceringsresa och önskar att vi hade talat med andra utlandsstationerade i förväg. Ett annat misstag var att bara anlita en enda mäklare, säger Gisela Erics.

– Kanske var vi också lite petiga. Han visade 30 objekt men inget som föll oss i smaken. Familjen med nyfödd dotter började därför sin vistelse på lägenhets-hotell, en boendeform som många singlar väljer under hela sin utlandsperiod. En

månad senare, just som containern med bohaget guppade i hamn, hittade de till slut en härlig våning att flytta in i.

Så småningom bar det av till Warszawa för att leta nytt boende. Tetra Pak tipsade om tre mäklare som visade dem runt. Under sin letarvecka träffade de också några familjer från amerikanska skolan som Gisela hade varit i kontakt med innan. De nyfunna vännerna gav många bra ledtrådar och underlättade också inflyttningsfasen.

– Vi var nog lite naiva i vårt säkerhetstänkande. Efter en nattlig påhälsning ordnade vi en vakt och läste om oss även under dagtid.

FYRA ÅR SENARE VAR DET dags att bryta upp igen för att nu med fyra barn ge sig av mot Chicago. Gisela Erics letade på nätet och pratade runt för att förstå vilka områden som gällde.

– I USA är det vanligt att folk med samma nationalitet eller religion bosätter sig i närheten av varandra. Som utomstående kan det vara svårt att komma in i gemenskapen, säger hon.

– Det hade jag kläm på. Däremot tänkte jag inte på att det skulle bli svårt att knyta kontakter i ett etablerat gammalt villasamhälle där folk känner sina grannar sedan barnsben. I länder där expatkolonin inte är samlad är det nog

bättre att söka sig till nybyggar-kvarter där alla startar om på nytt, föreslår Gisela Erics.

Huset som de köpte utanför Chicago blev svårsålt och de råder andra att tänka sig noga för innan ett eventuellt köp. Familjen Erics som varit utskrivna ur Sverige under utlandsåren har nu kommit hem och skaffat permanentbostad utanför Lund i Skåne.

När familjen Hammargren flyttade till Kenya valde man att hyra ut sitt hus i Rydbo två mil norr om Stockholm. Det låg dock för långt från stan för att locka några UD-kollegor. Istället tog de flera mäklarfirmor till hjälp och skrev slutli-

Gisela och Ola Erics köpte eget hus i Chicago. Det visade sig svårsålt när de åter skulle flytta.

gen tillsvidarekontrakt med tre månaders uppsägning för båda parter.

– Tänk på att folk kan vara hur trevliga som helst och ändå ha fullt med betalningsanmärkningar. Att ta kreditupplysning är ett måste, säger Anna Hammargren, numera ambassadråd i Paris.

AMBASSADEN I KENYA hjälpte till att säkerhetsutrusta huset som småbarnsfamiljen hittade i Nairobis utkanter. Med nytt larm, gallergrindar och galler för sovrumsfönstret samt vaktkur med dygnetruntbemanning vid infarten kunde de sova lugnt. Då familjen flyttade vidare till Frankrike höll ambassaden i Paris just på att sälja sin bostadsfastighet i Neuilly.

– Vi var lika glada för det. Det är ju inte ett mål i sig att bo ihop med sina kollegor. Vi letade ganska mycket på egen

hand och hittade ett bra hus nära skolan där barnen nu går, säger Anna Hammargren.

DET ÄR INTE ALLA SOM får bostaden betald av sin arbetsgivare. Tina Francke och David Bendz flyttade i två omgångar till USA och fick hushålla med hennes arkitektlön och hans stipendier och doktorandlön. Första gången tog de in med en liten son på enkelt hotell i Louisiana. Efter ett par dagar hittade familjen ett hus att hyra billigt. Möblemanget prutade de ihop till vid olika garageutförsäljningar.

– Det var jättekul. När vi flyttade hem sålde vi grejerna på vår egen uppfart och fick igen vartenda öre, säger Tina Francke.

Sin lilla villa hemma i Malmö hade de hyrt ut omöblerad med bohaget nerproppat i källaren.

– Det har vi ångrat ihjäl oss över eftersom det blev översvämning medan vi var borta, säger Tina Francke.

– Nästa gång hyrde vi ut möblerat med ordentliga listor om sakernas skick och bilder på värdefulla föremål. Därmed blev det inga problem att göra upp om den där fläcken i soffan efteråt, tillägger hon.

Inför flytten till Kalifornien några år senare unnade de sig en leta-hus-resa betald ur egen ficka. Med tre barn i följe kändes det tryggt att ha boendet ordnat i förväg. Även den gången for de runt med en liten lastbil några helgmornar och fyllde hyrhuset med begagnade möbler.

DET SVENSK-NORSKA PARET Lena Munther Andersen och Espen Andersen sålde allt förutom lite möbler, när Espen fick jobb på Minibar i Frankrike.

Checklista vid utflytt

Din bostad i Sverige:

Sälja, hyra ut eller låta stå tom?

- Ta fram en risk- och skatte kalkyl innan du bestämmer vad du ska göra med bostaden.
- Kommer du att återvända till Sverige eller inte?
- Kommer du att vara ofta i Sverige under din utlandsvistelse?

Hjälper arbetsgivaren dig med din svenska bostad?

- Allt som ni kommer överens om ska skrivas in i kontraktet.

Vid uthyrning gäller generellt att hyran ska vara skälig.

- Har du en försäkring som täcker eventuella skador som du kan bli ansvarig för?
- Se till att hyresgästen skriftligen avstår från besittningsrätten.
- Upprätta besiktningssprotokoll och inventarielista.
- Inhämta hyresvärdens skriftliga samtycke
- Du ansvarar för att hyran betalas

Vid uthyrning av bostadsrätt

- Inhämta tillstånd från bostadsrättsföreningen eller hyresnämnden.
- Du ansvarar för att avgifterna betalas in.

Vid uthyrning av villa är det vanligaste att man tar ut en kallhyra och att hyresgästen står för de löpande driftskostnaderna.

Kontrollera om det nya landets skatteregler tillåter att du får dra av din svenska lägenhet som dubbel bostättning. Hyresintäkter beskattas i Sverige som inkomst av kapital.

Din bostad utomlands:

Hyra eller köpa?

- Alla länder tillåter inte att utlänningar köper fast egendom.
- Vanligast är att man hyr. Större arbetsgivare brukar stå för hyra och flyttkostnader eller maganisering av möbler samt ett utrustningsbidrag.
- Gör helst en rekognoseringsresa med familjen för att tillsammans söka en bostad. Kontakta svenska föreningar, kyrka eller internationella skolor för att få råd.
- Tänk på närhet till affärer, skola, kommunikationer och grannar. Väg in säkerhetsaspekten.
- Undersök vad som ingår i hyran. I vissa länder saknas köksutrustning och vitvaror.
- Ta hjälp av en relocation-firma eller sök i tidningar och på nätet.
- Anlita auktoriserade mäklare för att skriva kontrakt.

Vid återflytt:

Var ute i god tid. För att kunna söka plats i skola eller dagis och för att få boendeparkering krävs att du kan uppge en adress. Äldreboenden har långa köer. Antalet förstahandskontrakt i de större svenska städerna har minskat kraftigt eftersom allt fler hyreslägenheter gjorts om till bostadsrätter.

– Vi räknade med att vara ute en längre tid och ville inte belasta släktingar med ansvar för hyresgäster. Fast rent ekonomiskt hade det kanske varit lönsamt att behålla huset hemma med tanke på att fastighetspriserna gick i taket, säger Lena Munther Andersen.

Minibar hade ingen möjlighet att hjälpa till i bostadsfrågan. Genom bekanta fick de tips om en svensk fastighetsmäklare i Paris. Familjen föll för ett sekelskifteshus i Louvices som länge hade stått tomt. Ägaren gick med på omfattande renoveringar redan innan kontraktet var skrivet.

– Det var först när vi skulle signera

som vi fick veta att flera ryska maffiamord hade ägt rum i huset. Men då hade vi redan flyttat in mentalt och vi kunde inte föreställa oss att den blodiga historien skulle påverka vårt liv framöver.

Efter några månader fick de se sitt nya hem på TV. Det debatterades ifall mannen som satt i fängelse verkligen var den skyldige till mordet. Ny rättegång skulle snart äga rum. Journalister bankade på dörren. I det lilla samhället visste alla vad som hade hänt.

– Turligt nog var pojkarna så små att de inget förstod. Min franska var också rätt skruttig så jag begrep inte de värsta detaljerna. Men det var onekligen lite obehagligt när Espen var ute och reste

och vi satt ensamma och lyssnade till hur det knakade och ven runt husknuten.

– Men vi kunde i alla fall glädja oss åt den överkomliga hyran och att ägarna gått med på att bygga om huset helt i vår smak. Så vi trivdes bra trots visst obehag.

NÄSTA GÅNG GICK flyttlasset mot Washington. Familjen Munther Andersen hade några få dagar på sig att skaffa hus och fick ingen större hjälp från företaget den här gången heller. Att köpa ansågs vara ekonomiskt fördelaktigt just då

– Jättestressigt, men det gick vägen. Vi valde ett lantligt område utanför Washington för att ha nära till naturen. Nu, efter fyra år funderar vi på att flytta igen för att komma närmare de som blivit våra bästa vänner, säger Lena Munther Andersen som numera driver egen arkitektfirma. ■

”Det var först när vi skulle signera som vi fick veta att flera ryska maffiamord hade ägt rum i huset”

Hårdvaluta för dig som utlandssvensk

Vi vet hur det känns att längta efter både knäckebröd och sill. Så vi är glada över att kunna erbjuda dig investeringsrådgivning på svenska! Swedbank Luxembourg är öppen för dig som är bosatt utomlands och vill se din förmögenhet växa. Hos oss erbjuds du kvalitativa finansiella tjänster, var än i världen du befinner dig. Välkommen.

Kontakta oss gärna:
Swedbank (Luxembourg) S.A.
P.O. Box 1305 L-1013 Luxembourg
Tel: +352 40 49 40-1
Fax: +352 40 49 07
E-post: info@swedbank.lu
www.swedbank.lu

Swedbank
(Luxembourg) S.A.

Internationell arvsrätt

Advokat Ulf Bergquist

Rekommenderad i internationella arvs- och bodelningsmål av UD och ambassader.

Ofta förordnad som boutredningsman av Stockholms tingsrätt i dödsbon med internationell anknytning.

Författare till lagkommentaren till den internationella arvslagen och den internationella bodelningslagen.

Föreläsare på universitets- och juristkurser i ämnet internationell arvs- och bodelningsrätt.

Bergquist Advokatbyrå AB
Tel 08-652 78 00
E-mail: info@advokatbergquist.se
www.advokatbergquist.se

Vi gör ditt liv enklare. Garanterat.

Flyttjänster – Med egna kontor i 44 länder och samarbetspartners i över 100 kan vi flytta bohag snabbt, tryggt och säkert över hela världen.

Magasinering/Självlagring

– När dina möbler söker tillfällig bostad. Hyr för veckor eller år.

Relocation – Ska du flytta utomlands? Vi hjälper dig med såväl flytt som all service du behöver i det nya landet – oavsett om det gäller att hitta drömhemmet eller bra skolor åt barnen. Inom SIRVA kallar vi det Relocation Redefined.

Har du frågor om våra tjänster eller vill ha hjälp kan du alltid kontakta oss via **www.kungsholms.se** eller **sales@kungsholms.se**

**Ring oss gratis på: 020-300 700,
från utlandet ringer du +46-8-300 700.**

Utlandssvenska ungdomar!

Vill ni tillbringa en sommar i Uppsala där ni kan:

- ☐ studera svenska
- ☐ ta kurser i svensk film, historia, popmusik, litteratur, samhälle, konst
- ☐ delta i resor bl a till Stockholm, Värmland, Dalarna, Finland och Lapland
- ☐ delta i kvällsaktiviteter bl a sport, film, kulturella evenemang
- ☐ lära känna svenska studenter och svenskt studentliv

Skriv för utförlig information till:

UPPSALA INTERNATIONAL SUMMER SESSION

P.A. Box 1972, 751 49 Uppsala, Sweden
tel. + 46 18 102370 / + 31 13 5212388
fax: + 31 13 5212389
e-mail: Nelleke.vanOevelen@uiss.org
web site: <http://www.uiss.org>

Jag kände till UISS programmet redan i några år, men jag tänkte aldrig på att gå kursen. Nu tycker jag det är synd att jag inte gjorde det förut. Jag anmälde mig för den utlandssvenska kursen. Det var jättekul att träffa andra utlandssvenskar. Min lärare var mycket trevlig och jag lärde mig mycket om det svenska språket. För mig var det viktigaste att jag började läsa svenska böcker, och det ska jag fortsätta med. Förutom den svenska kursen finns det mycket andra saker som gör kursen jättebra. Det finns mycket aktiviteter, bland annat utflykter till Stockholm, Birka och Gamla Uppsala. Men den bästa utflykten var helgen till Värmland! Dessutom är det hemskt trevligt att träffa så mycket olika folk från hela världen. Om du vill förbättra din svenska, kan jag bara säga anmäl dig till UISS!!!

Nikkie Gerritsen, 28, student,
utlandssvensk, Nederländerna,
nikkie_gerritsen@hotmail.com

För fyra år sedan bestämde sig Olle Hedengren för att starta en bankirfirma i Geneve. När verksamheten drog igång år 2002 stod världens börser som lägst och aktiehandel var en krisbransch.

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBORG

Olle Hedengren kommer in genom entrén till Stockholm Plaza med en kappsäck i vardera handen och en portfölj över axeln. Det är fyra år sedan han flyttade till Genève för att etablera sig som schweizisk bankir. Resan från Genève till Stockholm gör han ofta. Denna gång för att jaga älg. Men någon längtan att återvända permanent till Sverige har han inte. Det är främst en klimatfråga.

Hedengrens bankirfirma ligger i en hörnlokal på Quai Gustave Adore. Från handlarummet på andra våningen har han en strålande utsikt mot nordost över Genèvejön, fontänen och bergen på an-

dra sidan. Firman heter ACH Securities. Namnet kommer från initialen i grundarnas efternamn; "A" för Peter Andersson, "C" för Dennis Carlsson (fast han har numera bytt namn till Heed) och "H" för Olle Hedengren själv.

INNAN FLYTTEN TILL GENÈVE var Olle Hedengren vd på Fischer Partner Fondkommission i Stockholm, som grundades av finansmannen Tomas Fischer på 80-talet men som under 1990-talet i omgångar övertogs av Jan Stenbeck och nu är ett helägt bolag inom Stenbeck-koncernen.

Det var vetenskapen om att den numera döde Jan Stenbeck var på väg att bli en-

sam ägare till firman, att han redan hade varit vd där i sex år samt att han var nära 50-årsdagen som fick Olle Hedengren att fatta beslutet att åter starta eget.

– Den dag Stenbeck blev ensam ägare skulle han lägga sig i mitt jobb mer än tidigare. Dessutom närmade jag mig 50 vilket innebar att om jag återigen skulle ge mig på något nytt så började det bli hög tid.

OLLE HEDENGREN GRUNNADE i något halvår på vad han skulle göra och invigde två av sina medarbetare på Fischer, Peter Andersson och Dennis Carlsson, i planerna. De kom fram till att de skulle bli kvar i finansbranschen. Där hade Hedengren varit verksam alltsedan han på grund av en serie tillfälligheter blev anställd i finansmannen Anders Walls Beijerimperium 1980.

Innan dess hade han varit ekonom och samhällsanalytiker i den svenska verkstadsindustrins intresse- och förhandlingsorgan Verkstadsföreningen. Dit kom han från Handelshögskolan. Under tiden på Verkstadsföreningen kompletterade han sin ekonomutbildning med en jur. kand. ►

Olle Hedengren tillsammans med kompanjonerna Peter Andersson tv. och Dennis Carlsson th.

► – Anders Wall var ju väldigt affärs-mässig. Jag fick stora frihetsgrader och kastades in i en rad saker som jag egentligen inte begrep eller var tillräckligt erfaren för. Jag ansvarade bland annat för att Beijer börsintroducerades i London, och var med då Volvo köpte Beijerinvest och Anders Wall krönte sin storföretagskarriär med att bli till ordförande i Volvo. Dessutom satt jag i en mängd olika styrelser. Det blev en rätt nyttig skola i sammanträdesteknik.

EFTER FEM ÅR LÄMNADE Olle Hedengren Beijer för Götabanken. Orsaken var bland annat en konflikt med Anders Wall.

– Jag tyckte han hade svikit mig i några frågor, säger Olle Hedengren som inte är känd för att snabbt glömma och släta över oförrätter. 1997 kom han ut med en nyckelroman från 1980-talets svenska finansvärld, befolkad av bland andra den girige och opålitlige finansmannen Oscar Wetter. Den som minns 80-talets finansaktörer och händelser får lätt intrycket att Olle Hedengren hade Anders Wall i tankarna då han skapade Oscar Wetter.

PÅ GÖTABANKEN SATT Hedengren med i bankledningen, hade titeln vice vd och ansvarade för verksamhetsområdena aktiehandel, penningmarknad och corporate finance. Men det var en turbulent tid. Götabanken fick nya ägare och redan efter något år lämnade Hedengren banken i en spektakulär walk out tillsammans med femton andra.

Istället blev han entreprenör i finansbranschen och grundade bankfirman Aragon. I starten handlade det om allt från att skaffa kontor och tillstånd till

startkapital. En av finansiärerna blev Stena-rederiets grundarfamilj Olsson.

– En dag ringde den enda och illröda telefonen på vårt provisoriska kontor i Gamla Stan och någon sa: Är det Hedengren, ett ögonblick så kommer redare Olsson. Sten Allan hade läst i tidningen att vi skulle starta bankirfirma och sa att han ville vara med och så blev det, berättar Olle Hedengren.

Han drev Aragon i tio år innan en konflikt i firman ledde till att han slutade. När det stod i den numera nedlagda Finanstidningen – som Olle Hedengren var med om att initiera tillsammans med en grupp andra kapitalstarka personer som tyckte att Dagens Industri blivit alltför allmän och sensationslysten – att han tänkte sluta på Aragon, hörde Jan Stenbeck av sig och ville engagera honom.

Det ledde till att de bildade en gemensam ägd bankirfirma med ett femtal an-

”En dag ringde den enda och illröda telefonen på vårt kontor i Gamla Stan och någon sa: Är det Hedengren, ett ögonblick så kommer redare Olsson”

ställda som fick namnet Hedengren & Co, att Stenbeck köpte Hedengrens aktier i Aragon och Finanstidningen samt att Hedengren blev ordförande i styrelsen för Fischer Partner Fondkommission som Stenbeck då ägde 25 procent av.

När Stenbeck en kort tid senare köpte ytterligare 25 procent i Fischer Partner lyckades han efter intensiv övertalning få Hedengren, som hade bestämt sig för att aldrig mer vara vd, att ta uppdraget som vd i Fischer Partner. Där blev han alltså kvar i sex år. Under den tiden växte fir-

man till en av de ledande fondkommissionärerna i Sverige.

NÄR HEDENGREN SÅLUNDA, år 2001, bestämde sig för att på nytt starta eget och kom fram till att han skulle förbli i finansbranschen, kunde han konstatera att det rådde överetablering på den svenska marknaden för fondkommissionärer och bankirer. Istället vände han blickarna mot Schweiz. Under sin tid på Fischer hade han kontakt med kunder i Schweiz vilket tvingade honom att sätta sig in i det schweiziska regelsystemet som visade sig ganska likt det svenska.

– Man kan tycka att det borde vara överetablerat i Schweiz också men pristrukturen i branschen antydde att konkurrensen var mindre skarp där, så vi bedömde att det skulle vara lättare att tjäna pengar i Schweiz.

Flytten gick således till Genève där de tre kompanjonerna tillbringade ett drygt år med att etablera sig, skaffa alla nödvändiga tillstånd och bygga den administrativa infrastrukturen.

– Vi kom ned med sex tomma händer och tog över ett litet existerande kapitalförvaltningsföretag. Därmed fick vi ett kontor på köpet. Sedan har vi utvecklat firman.

I MAJ 2002 HADE DE FÅTT alla nödvändiga tillstånd från de schweiziska myndigheterna och i juni samma år fick ACH medlemskap på börsen i Stockholm. Firman kunde börja göra affärer. Men timingen blev den sämsta tänkbara. Börskurserna pekade nedåt och få ville handla. ACH blödde. Det tog ett år längre att få balans i affärerna än Olle Hedengren hade räknat med. Hur

mycket pengar som gick förlorade innan det vände vill han inte vara mer precis om än att det handlar om tiotals miljoner av delägarnas pengar.

– Vi hade gjort en plan för hur mycket vi skulle satsa. Det blev kanske dubbelt så mycket till slut.

NUMERA ÄR FIRMAN LÖNSAM och selsätter ett femtontal anställda, huvudsakligen skandinaver men även en del schweizare. Till en början var det ganska svårt att få arbetstillstånd för utlänningar

"Firman kunde börja göra affärer. Men timingen blev sämsta tänkbara. Börskurserna pekade nedåt och få ville handla. ACH blödde"

– Man försökte styra oss till att anställa arbetslösa schweizare. Innan vi fick arbetstillstånd för utlänningar måste vi intervjua lokala kandidater, skriva protokoll och kommunicera med arbetsmarknadsmyndigheterna men det har försvunnit nu. De vi anställt på senare tid har lätt fått arbetstillstånd. Men tre av våra anställda är före detta arbetslösa schweizare.

EMELLERTID SEGLADE ETT NYTT problem upp under hösten 2004, då Stockholmsbörsen hotade att utesluta ACH för att ACH inte försett börsen med begärd in-

Olle Hedengren i handlarummet på Quai Gustave Adore i Genève.

formation om firmans kunder.

Problemet är att ACH sannolikt skulle bryta mot schweizisk banksekretesslag om man efterkom Stockholmsbörsens begäran. Istället föreslog ACH att Stockholmsbörsen skulle gå den officiella vägen och vända sig till den schweiziska Finansinspektionen för att få tillgång till de begärda uppgifterna. Men det förslaget klingade för döva öron. I slutet av september gjorde Stockholmsbörsen verklighet av sitt uteslutningshot.

För våra kunder betyder det inte så mycket, försäkrar Olle Hedengren, ACH kan fortsätta att handla för sina kunder via ombud, men det riskerar att påverka ACH:s anseende och ACH svarade omgående på Stockholmsbörsen åtgärd med en stämning. Det sista kapitlet i denna kraftmätning mellan den ettrige utlandsentreprenören Hedengren och den stora börsinstitutionen är således ännu inte skrivet. ■

Hyr en bekväm och säker bil för vintervistelsen i Sverige.

Besök www.avis.se för aktuella erbjudanden!

Under perioden 17/12 –10/1 hyr Du personbilar, kombibilar och minibussar till förmånliga jul- och nyårspriser. Avis weekendpriser gäller som vanligt, hela vintern.

Boka via www.avis.se eller kontakta Avis på Arlanda flygplats
fax +46 8 797 99 71, telefon +46 8 797 99 70

AVIS – för en bättre miljö. Certifierade enligt ISO 14001

AVIS
We try harder.

East Capital Balkanfonden Fondpremiär

ÅKESSON & CURRY

Varma hälsningar från Balkan

Mångfald, ett närmande till EU och snabb marknadstillväxt. De nyckelorden karaktäriserar de expansiva ekonomierna i Europas sydöstra hörn. Mycket talar för att de hetaste investeringsmöjligheterna under de kommande åren finns just här.

Vår Balkanfond investerar i länder som Albanien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Kroatien, Makedonien, Rumänien, Serbien & Montenegro och Slovenien. Vi investerar i en spännande mix av företag i så vitt skilda sektorer som byggindustrin, banksektorn och turistnäringen.

Eftersom vi via Östeuropafonden i flera år investerat i några av länderna på Balkan vet vi att sådana satsningar kan bli framgångsrika. Bara det senaste året har "bal-

kandelen" av den fonden ökat med över 156 procent i värde. De nya EU-medlemmarna i Östeuropa är förebilder för länderna på Balkan – och mycket talar för att Bulgarien, Rumänien och Kroatien blir medlemmar redan 2007. Resultaten av den processen sprider sig redan som ringar på vattnet i hela regionen.

East Capital är en av världens främsta förvaltare i Ryssland och Östeuropa. Till Balkanfondens investeringskommitté har vi knutit Balkanexperten och Sveriges förre statsminister Carl Bildt.

Fonden finns tillgänglig både hos East Capital direkt och via våra samarbetspartners Acta, Avanza, E*TRADE, Fondmarknaden.se, Nordnet och PPM. Minsta insättning 200 kronor.

East Capitals kundtjänst + 46 8 505 885 05
www.eastcapital.se

Sparöversikt har utsett East Capital till årets östeuropaförvaltare 2004

East Capital Rysslandsfonden blev vald till årets regionfond av Privata Affärer 2003.

East Capital utsågs till årets stjärnförvaltare i kategorin Rysslandsfonder av Dagens Industri och Morningstar 2001 och 2003.

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonden kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

EAST CAPITAL

Satir, kärlek, humor och Napoleon

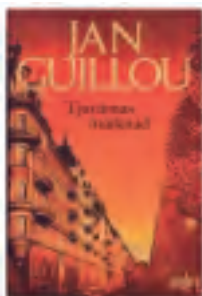
ämnen bland årets storsäljare

Sex av Sveriges mest säljande författare har kommit med nya böcker i år; Jan Guillou, Liza Marklund, Mariannne Fredriksson, Henning Mankell, Mikael Niemi och Herman Lindqvist. Guillou gisslar direktörer, Marklund skriver om kvinnnomisshandel, Fredriksson skildrar mötet mellan det vetenskapliga och det intuitiva, Mankell berättar om en människas förfall, Niemi ger sig på science fiction och Lindqvist porträtterar Napoleon. Sviv sammanfattar böckernas innehåll och rescensenternas omdömen.

AV ULRICA LINROTH

FÖRFATTARE: Jan Guillou
TITEL: Tjuvarnas marknad
UTGIVARE: Piratförlaget

● Skandiaaffären och senare års debatt kring höga direktörsbonusar har inspirerat Jan Guillou till denna satiriska berättelsen vars ram utgörs av en serie förbryllande stöldinbrott hos nyrika uppkomlingar i Danderyd och på Lidingö. Det märkliga är inte inbrotten som sådana utan omständigheterna och vad som stjäls. Tjuvarna verkar märkligt skickliga och fokuserade. Inte alls som genomsnittliga inbrottstjuvar. De stjälar konst och vin och tar bara de allra dy-

raste föremålen och flaskorna, som om de vore de yppersta konst- och vinkännare. Tavor och buteljer för många miljoner försvinner vid varje inbrott.

Tjuvarnas tillvägagångssätt förbryllar och polisen tillsätter en specialkommission för att utreda inbrotten. En kvinnlig polis som lånats in från ekobrottskommissionen sätts att leda spaningsarbetet. Hennes vinkunnande ligger som de flesta svenskers på kartongnivå. Nu måste hon skaffa bättre kunskap. Den får hon sig förmedlad av radioreportern Erik Ponti, som i likhet med Guillou är vinentusiast med välfylld vinkällare.

UNDER INTRIGENS LÅNGSAMMA uppnystande tecknar Guillou skattretande och satiriska porträtt av personer i stockholms halvvarld av nyrika tölpacktiga uppkomlingar, oförskämda gloopar med ankstjärtsfrisyrer som ser ut som hade de

kammat sig med en fläskkotlett, giriga skojare till direktörer samt deras unga troféfruar. En av de parodiska huvudpersonerna för osökt tankarna till Skandias förre styrelseordförande Lars Ramqvist, och det är knappast en tillfällighet.

Rescensenterna gillar boken. *En samhällskritisk pratroman som trots att den inte innehåller ett enda spänningsmoment håller publiken i ett konstant järngrepp*, skrev Dagens Nyheter's Gabriella Håkansson och avslutade med att *Guillou är och förblir tolvtaggaren inom svensk adrenalinstinn samhällssatir*.

”...några timmars god underhållning”, skrev Magnus Persson i Svenska Dagbladet

FÖRFATTARE: Henning Mankell
TITEL: Djup
UTGIVARE: Leopard förlag

● Henning Mankells framgång som författare är monumental. Hans kriminalroman *Innan frosten* blev 2003 års mest sålda bok i Tyskland med en upplaga på 400 000 ex och han har av en brittisk tidning kallats för *Skandinavien's främsta exportvara sedan IKEA:s monteringsfärdiga möbler*.

Det är som deckarförfattare Mankell blivit berömd men hans register är bredare än så. I årets bok mördas det visserligen men

det är inte en deckare utan snarast ett slags psykologisk studie och en berättelse om en välanpassad men känslomässigt hämmad samhällsmedborgares väg mot undergången.

DEN UTSPELAR SIG 1914. Huvudpersonen är officer i svenska flottan. Han har fått det hemliga uppdraget att loda för en ny militär farled genom Östergötlands skärgård. Av en slump leder uppdraget till att han möter en ensam änka på en ö i skärgården. Därmed startar en händelsekedja som gör att han tappar kontrollen över sitt liv. Utförsbacken blir allt brantare. Han förlorar arbetet, han mördar en människa, han driver sin fru till vansinne. Änkan överger honom. Slutligen når han botten.

"*Djup*" är vad man brukar kalla en "ambitiös satsning", skrev rescensenten Ola Larsmo i Dagens Nyheter, som dock inte tycker att Mankell lyckas i paritet med sin ambition. I detta instämmer även Svenska Dagbladets anmeldare Magnus Eriksson, som ändå tycker att läsningen av *Djup* fascinerar.

FÖRFATTARE: Liza Marklund

TITEL: Asyl

UTGIVARE: Piratförlaget

● För sex år sedan, ett år då varken Jan Guillou eller Henning Mankell kom med någon ny bok, gav Liza Marklund ut sin första deckare *Sprängaren* med omedelbar succé som resultat. Det var dock inte den första bok hon

skrivit. Redan tre år tidigare 1995, kom hon ut med dokumentärskildringen *Gömda* (utgiven i reviderad upplaga år 2000) som handlar om en kvinnlig banktjänsteman i en svensk landsortsstad som förlovade sig med en flyktling från Libanon. Efter en tid blev hon gravid.

Men deras förhållande utvecklades till ett helvete. Han misshandlade henne gång på gång, bland annat genom att sparka henne i hennes gravida mage.

Kvinnan avslutade förhållandet vilket mannen dock vägrade att acceptera. Övergreppen fortsatte. Till och med efter att hon gift sig med en annan man. 1994 beslutade kammarrätten att familjen måste lämna Sverige.

ASYL TAR VID DÄR Gömda slutade. Den består av tre delar. Den första som heter Flykt handlar om familjens sista år i Sverige. De lever allmer undangömda och isolerade. Deras barn kan inte gå i skolan och träffa kamrater. De plågas av sjukdom och ekonomiska problem. 1995 lämnar de Sverige.

Den andra delen utspelar sig huvudsakligen i Sydamerika där familjen under tre års tid försöker bygga upp en fungerande tillvaro. I del tre anländer familjen till USA och en femårig kamp inleds för att man ska få stanna kvar i landet.

Marklund har skrivit *Asyl* i nära samarbete med den förföljda kvinnan som bär pseudonymen Maria Eriksson. Framgången med *Gömda* har gjort Maria Eriksson till miljonär och hon bor numera i USA.

När *Asyl* anmäldes i Svenska Dagbladet skrev rescensenten: "*Asyl*" är en driven beskrivning av ett skeende och en intressant inblick i förföljda kvinnors situation, men samtidigt påfallande statisk läsning.

FÖRFATTARE: Mikael Niemi

TITEL: Svålhålet

UTGIVARE: Norstedts

● Tornedalingen Mikael Niemi slog igenom för fyra år sedan med den augustprisbelönade megasuccen Populärmusik från Vittula. Svålhålet är Niemis första bok sedan genombrottet. Den har snabbt seglat upp på bästsäljarlistorna.

Medan Populärmusik från Vittula utspelade sig i Pajala i Tornedalens svenskfinska miljö har Niemi i sin nya bok givit sig ut i rymden. Science fiction alltså fast inte så mycket för att utveckla en framtidsvision utan rymden som en fond mot vilken Niemis humor kan blomma.

PRECIS SOM MED POPULÄRMUSIK från Vittula är Niemis ambition med Svålhålet att berätta så att läsarna lockas till skratt.

Men där den tidigare boken utgjord en en sammanhängande berättelse är Svålhålet en novellsamling. Kapitlen står fria från varandra och kan läsas utan inbördes ordning och sammanhang.

Hos Niemi är skrättet målet och vägen dit mest en anspänning, skrev Jonas Thente i Dagens Nyheter. Inte heller Svenska Dagbladets Johan Lundberg är helt entusiastisk. *Mikael Niemi kan också framstå som litet väl självgod i sin uppenbara förtjusning över sin egen påbittighet vad gäller tokroliga uppslag*, skrev han.

FÖRFATTARE: Herman Lindqvist

TITEL: Napoleon

UTGIVARE: Norstedts

● Herman Lindqvist, som, under de senaste 15-20 åren, åstadkommit ett par böcker per år i någon av de många genrer han behärskar, har i år kommit med en biografi om Napolen, betitlad *Napoleon*.

Det är den första biografi om honom som skrivits på svenska någonsin.

Lindqvist har skrivit en traditionell från födelsen till begravningen-biografi på 600 sidor, präglad av författarens smittande berättarglädje och fascination inför Napoleons märkliga levnadsöde. Han skriver om den fattige korsikanske patrioten och passionerade kvinnokarlen som ville bli författare eller forskare men som istället grep en chans som uppstod i revolutionens kölvatten och blev sin tids mäktigaste härskare.

LINDQVIST PASSAR på att avliva den vitt spridda myten om att Napoleon skulle ha varit särskilt småväxt, han var i själva

verket av fransk medellängd, och han lyfter fram Napoleons framsynta sidor – bland annat lagstiftaren, skolreformatorn, nationalbanksgrundaren, väg- och kanalbyggaren och grundaren av sjukhus och barnhem.

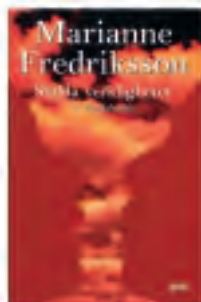
Napolen rescenserades i Svenska Dagbladet av Mats Gellerfelt som skrev att Lindqvist *har onekligen förmågan att entusiasmera sina läsare och berättandet har det rätta flytet*. Han skrev också att boken *har många stora förtjänster och en del smärre brister*.

FÖRFATTARE: Marianne Fredriksson
TITEL: Skilda verkligheter
UTGIVARE: Piratförlaget

● *Skilda verkligheter* är Marianne Fredrikssons trettonde bok sedan debuten 1980. Den handlar om den heta kärleken mellan två mycket olika unga män-

niskor. Båda har uppskakande barndom-upplevelser bakom sig men där upphör likheterna. Han kommer från en arbetarfamilj i Göteborg och har blivit en internationellt framgångsrik och ansedd stamcells-forskare. Hon har vuxit upp i en akademikerfamilj i Stockholm och har blivit en i den stora strömmen av människor som söker en andlig förankring i en värld där allt förändras snabbt.

Attraktionen mellan dem är omedelbar och stark men en klyfta skiljer dem åt. Han är en faktasökare medan hon lever i trons värld. Han hyllar vetandet och vetenskapen medan hon är en osedvanligt intuitiv människa med en förmåga

att se runt hörnet. Det skrämmar honom. De lever i skilda verkligheter men försöker överbrygga klyftan och mötas. De grälar ofta men lever i ständig rädsla för att förlora varandra. Banden mellan dem är starka men de kan inte förhindra den slutliga katastrofen.

JAG ÄR FLUMMMARE, alla mina böcker har haft den grundtonen, har Marianne Fredriksson sagt om sin egen livssyn. Hon hör inte till rescensenternas favoriter. De stora tidningarna bryrs sig ofta inte om att rescensera hennes böcker. Carina Wising i Katrineholmskuriren gav följande omdöme om *Skilda verkligheter*: *den som har läst Anna, Hanna och Johanna eller vilken som helst av Marianne Fredrikssons romaner kan säkert ha behållning även av den här. Men dialogen, som känns som om människor läser från ett manus, gör mig mest irriterad.*

De viktigaste böckerna för ut- och inflyttare

Bosättning utomlands och Återflyttning till Sverige

Ny upplaga nu utkommen!

Böckerna tar upp de praktiska, ekonomiska och juridiska aspekterna när man flyttar utomlands och flyttar tillbaka.

Författaren Kerstin Gustafsson har under många år varit ansvarig för Föreningen Svenskar i Världens rådgivning till in- och utflyttare. Hon är också grundare av och chef för företaget UtlandsBosättning AB.

Ja tack, var god skicka:

..... ex av **Bosättning utomlands**

..... ex av **Återflyttning till Sverige**

☐ Är medlem och betalar 275:-/st

☐ Är inte medlem och betalar 325:-/st

Exkl. porto och exp.avg.

Namn.....

Företag.....

Adress.....

Postnr.....Ort.....

Beställningen kan även skickas via fax 08-660 52 64 eller via e-post svenskar.i.varlden@sviv.se

Plats för porto

Svenskar i Världen
Box 5501
114 85 Stockholm

Välkommen att vara den du är.

Tradition & Vision. En skola ska vara utvecklande – fylld av möjligheter till egna initiativ. Samtidigt som den ska förmedla all kunskap som behövs för ett bättre liv. Den ska ge de bitar du vet att du vill ha, men också visa vägen till det du inte visste att du saknade.

Grennaskolan är ett riksinternat som ligger mitt i Gränna som ligger mitt i Sverige som ligger mitt i världen. En liten skola med stora möjligheter i en liten stad med lika stora möjligheter. Ett perfekt utgångsläge för dig som vill fortsätta vara den du är – och lite till.

Vill du veta mer om Grennaskolan – www.grennaskolan.se.

Grennaskolan Riksinternat, Box 95, SE 563 22 Gränna, Sweden.
Tel +46 (0)390-561 50. E-mail info@grennaskolan.se www.grennaskolan.se

JUL - & NYÅRSPRISER 15.12.2004 – 9.1.2005

Enkel
795:-

Dubbel
1395:-

HOTEL ESPLANADE

HOTEL GARNI

★★★★

Strandvägen 7A, S-114 56 Stockholm
Telefon 08-663 07 40 • Telefax 08-662 59 92
e-mail: hotel@hotelesplanade.se
www.hotelesplanade.se

Hos oss är det inte som hemma. Det bara känns så.

SNUS

Nu kan du köpa snus på Internet och få det hemlevererat, var du än bor.

www.snusworldwide.com

GUDRUN TORSTENDAHL

Arv och gåvor blir skattefria

Arvs- och gåvoskatten avskaffas från och med den 1 januari 2005. Det sker bland annat för att generationsskiften i familjeföretag ska underlättas. Beslutet innebär att såväl privatpersoner som företagare och juridiska personer från och med nästa år kan skänka bort hur mycket pengar som helst till vem som helst utan att betala gåvoskatt. Det innebär också att arv efter dödsfall som inträffar efter den 31 december 2004 inte kommer att leda till någon arvsskatt.

För både privatpersoner och företag innebär förändringen att all skatteplanering för att undvika eller minska arvsskatt och gåvoskatt blir onödig. Eventuella försäkringar för att täcka framtida arvsskatt kan sägas upp. Att ett år ge bort stora summor till någon som nästa år skänker tillbaka dessa är dock en form av transaktion som knappast kommer att godkännas. Förmögenhetsskatten blir dock kvar och kan även fortsättningsvis föranleda viss skatteplanering.

För gifta och sammanboende med barn höjs beloppssgränsen för förmögenhetsskatten från 2 till 3 miljoner kronor, vilket motsvarar två fribelopp för ensamstående (1,5 miljoner kronor).

Budgetpropositionen innehåller också många andra förslag som berör de ekonomiska villkoren för enskilda personer.

ARBETSRESOR

Avdraget för arbetsresor med egen bil höjs 2005 från 16 till 17 kronor per mil.

INKOMSTSKATT

Skattesänkningar införs för låg- och medelinkomsttagare i form av lägre inkomst-

skatter och högre grundavdrag. Fler kommer dock att tvingas betala statlig inkomstskatt, då gränsen för när statsskatt börjar betalas sänks något i förhållande till gällande regler.

BARNBIDRAG OCH FÖRÄLDRAFÖRSÄKRING

Barnfamiljernas villkor ska förbättras genom olika åtgärder som genomförs på sikt. Barnbidraget höjs med 100 kronor per barn och månad 2006 (från 950 till 1 050 kronor). Flerbarnstillägget höjs samtidigt med 100 kronor och införs redan för andra barnet. 2004 är flerbarnstillägget 254 kronor för det tredje barnet, 760 kronor för fjärde och 950 kronor för femte barnet.

Den 1 juli 2006 höjs taket i föräldraförsäkringen. Den högsta ersättningen per dag ökar från nuvarande ca 660 kronor till ca 880 kronor i 390 dagar. Ersättningen för lägstanivådagarna (90 dagar) höjs samtidigt från 60 till 180 kronor per dag.

Föräldrar till svårt sjuka barn under 18 år får rätt till obegränsat antal dagar med tillfällig föräldrapenning (för närvarande 120 dagar per barn och år för vård av sjukt barn som inte har fyllt 12 år – i vissa fall 16 år).

Regeringen arbetar också med förändringar av underhållsstödet, bostads-

bidraget och barntillägg för studerande.

BOSTADSTILLÄGG

Nivån på bostadstillägget för pensionärer (BTP) höjs. Som exempel kan nämnas att för ensamstående pensionärer över 65 år innebär det att bidrag ska kunna betalas ut med 91 procent av bostadskostnaden upp till 4 670 kronor per månad. 2004 är motsvarande belopp 4 500 kronor. Även när det gäller särskilt bostadstillägg (SBTP) och äldreförsörjningsstöd höjs den övre nivån, för ogift pensionär höjs beloppet med 170 kronor till 5 870 kronor.

ADOPTIONSMYNDIGHET

I föregående nummer av tidningen handlade à-jourartikeln om internationella adoptioner. Vid årsskiftet införs lagändringar i syfte att ytterligare stärka barnets rätt i en adoptionsprocess. Som ett led i detta kommer Statens nämnd för internationella adoptionsfrågor (NIA) att från den 1 januari 2005 ombildas till Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (MIA). Jämfört med nämnden får Myndigheten ökade befogenheter och tillsynsansvar.

VÅRDGARANTI

Landstingen får extra medel för att kunna leva upp till en nationell vårdgaranti som innebär att de ska erbjuda behandling inom 90 dagar efter det att beslut om behandling har tagits.

GRÖN SKATTEVÄXLING

Den gröna skatteväxlingen fortsätter. Strategin innebär ökade uttag av miljöskatter i olika former, vilka samtidigt ska kompenseras med skattelättnader på andra områden.

Fordonsskatten på bensindrivna personbilar höjs med 23 procent och på dieseldrivna personbilar med 10 procent. Energi-

per liter på bensen, med 37,5 öre per liter på diesel och med 1,5 öre per kWh på hushållsel och el i servicenäringar.

Skatten på dieselolja till jord- och skogsbruksmaskiner sänks dock med 2 kronor per liter med syfte att behålla jobben inom dessa sektorer som anses utsatta för hård konkurrens från övriga EU-länder.

Skattehöjningarna, med avdrag för den sänkta dieselskatten till jord- och skogsbruken, växlas mot höjt grundavdrag för personer med inkomster mellan 58 400 och 271 100 kronor. Skattelättnaden för dessa inkomsttagare beräknas bli mellan 600 och 800 kronor per år.

RÄNTEAVDRAG FÖR UTLANDSBOENDE

Regeringsrätten har i en dom slagit fast att utomlands bosatta personer som endast är begränsat skattskyldiga i Sverige har rätt att dra av sina utgifter för räntor om de har inkomster från uthyrning av en privatbostadsfastighet eller privatbostad (villa, bostadsrätt eller hyresrätt) i Sverige.

Ett par makar som bor i Tyskland äger i Sverige en villa som de hyr ut. De är därmed begränsat skattskyldiga i Sverige. I deklarationen har de redovisat sina inkomster från uthyrningen under kapital, där de också gjort schablonavdrag enligt gällande regler. De drog dessutom av räntekostnader som hörde till fastigheten.

Skatteverket godkände inte ränteavdraget och menade att det endast är personer bosatta i Sverige som kan få avdrag för ränteutgifter som hör till kapitalinkomster som ska deklarerar här i landet. Kammarrätten gick på Skatteverkets linje och framhöll att begränsat skattskyldiga endast kan få avdrag för ränteutgifter som kan hänföras till en förvärvskälla i Sverige.

Makarna överklagade till regeringsrätten som menade att även om den generella avdragsrätten för ränteutgifter är begränsad till att gälla fysiska personer bosatta i Sverige ska utomlands bosatta kunna få avdrag för ränteutgifter om det handlar om omkostnader för att förvärva intäkter. Regeringsrätten ansåg att en ränteutgift inte är en kostnad som normalt förorsakas av en uthyrning och att kostnaden därför inte kan anses ingå i det schablonmässiga avdraget.

NYA SKATTEREGLER FÖR UTLANDSBOENDE

I propositionen Beskattning av utomlands bosatta (prop 2004/05:19) föreslås förändringar i inkomstbeskattningen av fysiska personer som bor utomlands (begränsat

skattskyldiga). Förslaget innebär främst en EU-anpassning som gör det möjligt för utlandsbosatta att få sina tjänsteinkomster beskattade enligt inkomstskattelagen i stället för enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK).

En beskattning av tjänsteinkomsterna enligt inkomstskattelagen innebär en möjlighet att göra avdrag för kostnader för intäkternas förvärvande. Personer som har sin förvärvsinkomst utslutande eller så gott som utslutande i Sverige ska också få rätt till allmänna avdrag och grundavdrag. Den kommunala skattesatsen för de utomlands bosatta som beskattas enligt inkomstskattelagen föreslås motsvara den genomsnittliga skattesats som för beskattningsåret tillämpas i kommunerna och landstingen.

Ändringarna avser enbart tjänsteinkomster. Den som bor utomlands och får pension från Sverige som SINK-beskattas berörs inte av regeländringarna. Beslut tas under hösten.

ROT-AVDRAG

Regeringen återinför möjligheterna till skattereduktion (ROT-avdrag) med 30 procent av arbetskostnaden vid om- och tillbyggnad, underhåll och reparationer av bostäder. ROT-avdraget, som avser att minska arbetslösheten inom byggbranschen, gäller under perioden 15 april 2004 – 30 juni 2005.

Information finns på Skatteverkets hemsida www.skatteverket.se. Utförligare information och blanketter kommer att läggas ut på hemsidan så snart regeringen fastställt reglerna. I ett pressmeddelande säger regeringen dock att systemet i allt väsentligt ska utformas enligt de regler för ROT-avdrag som gällde mellan 1996 och 1999. Med reservation för justeringar gäller därmed följande:

Skattereduktionen är 30 procent av arbetskostnaden för de utförda åtgärderna inklusive moms. Kostnader för material och utrustning får inte ingå i underlaget för avdrag. Arbetet måste utföras av någon som har F-skattsedel. Eget arbete eller egna anställdas arbete får inte räknas med.

Reduktionen begränsas till högst 10 500 kronor per taxeringsenhet för småhus, 20 000 kronor eller tre gånger fastighets-skatten 2004 för bostadsdelen per taxeringsenhet för hyreshus och 5 000 kronor för bostadsrätter. Arbetskostnaden måste vara minst 2 000 kronor.

Reduktionen ges till ägaren av bostadshuset eller innehavaren av bostadsrätten och räknas av mot kommunal och

statlig inkomstskatt och mot fastighets-skatt. Om flera personer äger bostaden kan varje delägare få skattereduktion med högst så stor andel av den totala skattereduktionen som motsvarar ägarandelen. Skattereduktionen räknas per objekt, vilket innebär att en person kan få reduktion för flera fastigheter samtidigt.

ROT-avdrag kan ges för reparation, underhåll, om- eller tillbyggnad av bostadshus och utrymmen som hör dit, arbeten på friliggande garage och andra komplementbyggnader om de hör till bostadshus, nybyggnation av garage, friggabod, gäststuga på tomt med bostadshus, reparation och underhåll av el-, vatten- och avloppsledningar i direkt anslutning till bostadshus, dränering runt bostadshus om syftet är att förbättra huset, anläggning av jord- eller bergvärme, arbeten på staket och mur som är en integrerad del av bostadshus.

Avdrag ges däremot inte för till exempel nybyggnad av bostadshus, byggnadsmaterial, arbete på mark och markanläggningar, eget arbete, arkitekt- och byggnadsingenjörskostnader, arbeten med brygga, rensning av avlopp och packningsbyte, fasadtvättning, inmontering av larm, nyttillverkade luckor, t ex köksluckor eller anslutningsavgift (kommunal) för t ex vatten och värme.

MILJÖFÖRBÄTTRANDE INSTALLATIONER

Från den 1 januari 2004 gäller också skattereduktion för miljöförbättrande installationer i småhus. Den ges till fastighets-ägare som har utgifter för installation av energieffektiva fönster i ett befintligt småhus eller för installation i ett nyproducerat småhus av ett uppvärmningssystem som eldas med biobränsle.

I båda fallen kan reduktionen ges till fysiska personer. En förutsättning är dock att ägaren är permanent bosatt i småhuset. Vid installation av energieffektiva fönster kan även privatbostadsföretag som äger småhus få skattereduktion.

Skattereduktion får göras med 30 procent av den del av det reduktionsberättigade underlaget som överstiger 10 000 kronor. Reduktionen vid installation av energieffektiva fönster är högst 10 000 kronor och vid installation av biobränsleldade uppvärmningssystem högst 15 000 kronor. Skattereduktionen gäller för installationer som påbörjats tidigare den 1 januari 2004 och som avslutas senast den 31 december 2006. Ansökan om skattereduktion görs senast 2 maj året efter det år då installationen utfördes.

**DUBBELBESKATTNINGS-
AVTAL MED CHILE**

Riksdagen föreslås godkänna ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av skatteflykt mellan Sverige och Chile (prop 2004/05:20). Något sådant avtal finns inte tidigare.

Som exempel på tillämpningen kan nämnas att för personer med hemvist i Chile ska dubbelbeskattning undanröjas genom att den skatt som i enlighet med bestämmelserna betalas i Sverige på inkomster eller förmögenhet får avräknas från chilensk skatt. Bestämmelserna om förmögenhetsskatten tillämpas bara om Chile i framtiden inför en allmän förmögenhetsskatt.

Utdelning från bolag med hemvist i Chile till bolag med hemvist i Sverige undantas från svensk skatt enligt gällande lag om skattebefrielse för utdelning som betalas till svenska bolag från bolag i utlandet.

Propositionen innehåller också förslag om att förordningen (1977:76) om kungsskatt för person med hemvist i Spanien ska upphävas.

**NATIONALDAGEN
BLIR HELGDAG**

Från och med 2005 föreslås nationaldagen bli allmän helgdag. Annandag pingst upphör samtidigt att vara allmän helgdag.

Arbeta och bo utomlands

Ska du arbeta och bo utomlands och behöver hjälp med bankaffärerna?

Nordea Utlandsservice erbjuder ett enkelt sätt att sköta dina bankaffärer under utlandsvistelsen. Du får bl a ett utlandslönekonto, personlig rådgivning om krediter och sparalternativ, betalningstjänster och introduktion till en lokal bank där du befinner dig.

Med våra Internet- och telefontjänster når du banken dygnet runt, var du än är. Du kan kontrollera saldon, göra överföringar och betala dina räkningar med förfallodagsbevakning m m. Med tillvalet Personlig Service kan du göra dina bankärenden per telefon med hjälp av en banktjänsteman. Anslut dig till våra banktjänster på Internet och telefon på närmaste Nordeakontor eller gå in på www.nordea.se.

Nordea Utlandsservice

SE-105 71 Stockholm
Tel: +46-8-614 75 00
Fax: +46-8-21 69 81
E-post: utlandsservice@nordea.com

Study and live at the Scandinavian School of Brussels!

Founded in 1973, the Scandinavian School has, over the past 30 years, continually improved and progressed in order to providing a national/Nordic education with a strong international profile. Young people from Scandinavia are welcome to both study and live here in our boarding facilities at Chateau d'Argenteuil or in guest families.

The castle is located on the school campus and here you live in your own room. In the building there is a restaurant, TV-room, gym and other useful facilities as well.

SSB offers you the opportunity to study for the National High School Diploma (NV and SP) and the International Baccalaureate Diploma (IB). As of now, we have almost 400 students in total.

We have developed a curriculum based on the best practices in the Scandinavian educational tradition, including

progressive methods for logical and critical thinking. Furthermore, an important part of the programme is taught in English by teachers who are native speakers. Study trips in Belgium and to our neighbour countries are important, as well as participating in several European projects.

I invite you to visit www.ssb.be/gueststudents and you are, of course, welcome to contact us for any further information.

Welcome to SSB!
Torbjörn Åberg
Headmaster

Scandinavian School of Brussels
Square d'Argenteuil 5, B- 1410 Waterloo, Belgium. Tel: +32 2 357 06 70. Fax: +32 2 357 06 80
E-mail: scandinavian.school@ssb.be Website: www.ssb.be

Du tjänar på att vara medlem. Svenska i Världen erbjuder sina medlemmar en rad förmåner. Redan första gången du utnyttjar en av dem kan du ha sparat in avgiften till föreningen.

BEGRAVNING

Vita Arkivet är ett dokument speciellt framtaget av Fonus för att underlätta för dina anhöriga, där kan du tala om hur du vill ha din begravning utformad, förvara en förteckning över dina försäkringar, bankkonton, värdepapper etc. Tjänsten är kostnadsfri. Mer information finner du på www.fonus.se

BILUTHYRNING

Avis Biluthyrning ger 10-30% rabatt. Du måste uppge ditt medlemsnr och en kod. Kontakta kansliet eller Avis, Albygatan 109 B, SE-171 54 Solna. Tel från utlandet: +46 910 73 33 30, tel i Sverige: 020 78 82 00, fax i Sverige: +46 910 73 33 99. Kontaktperson: Peter Karlsson, tel: +46 8 635 33 07. E-post: reservation-office@avis.se

BOSTÄDER

Mäklarforetaget Erik Olsson erbjuder en unik tjänst, Sök-oppdrag, som hjälper dig som ska köpa bostad i Stockholm med allt som detta inkluderar. Vi erbjuder objekt som ännu inte finns på marknaden, står för mycket av den rådgivning som krävs inför ditt köp, selekterar marknaden utifrån dina krav och önskemål, bokar visningarna då det passar dig och vägleder dig i din budgivning eller lägger bud i ditt ställe. Kontakta oss för mer information genom att ringa till Eva Zand. Tel: +46 8 55 55 13 44, +46 70 682 20 16. E-post: eva@erikolsson.se

BÖCKER

Besättning Utomlands och Återflyttning till Sverige, medlemspris SEK 275 (icke medlemmar SEK 325). Porto & exp.kostn. tillkommer. Beställ dem via vår hemsida eller genom att kontakta kansliet. Du kan betala böckerna med check utställd på svensk eller utländsk bank (ej s.k. EURO-check), genom att sätta in pengarna på vårt pg nr 504 -1, bankgiro nr 732-0542 (ange i bägge fallen Svenskar i Världen som betalningsmottagare) eller betala med kredit-kort (ej American Express eller Diners – glöm inte att ange giltighetsdatum). **Medföljande vid utlandstjänst** av Björn Ström och Kerstin Gustafsson. Medlemspris SEK 190.

Akademibokhandeln, Fält-översten, Karlaplan, Stockholm. 10% på alla bokinköp. Tel: +46 8 661 24 16, fax: +46 8 663 98 30. Du kan också köpa böcker via

Akademibokhandeln webbplats, www.akademibokhandeln.se/sv Du loggar in med vårt lösenord. **Ekerlids Förlag**, 30% på litteratur med affärs- och samhällsinriktning. Tel: +46 8 736 31 61, fax +46 8 411 70 19, e-post: info@ekerlids.com webbplats: www.ekerlids.se **Kontentans Bokförlag AB** erbjuder rabatt på sammanfattningar av böcker rörande företagsledning, organisationsutveckling, marknadsföring och personlig utveckling. Du loggar in via vår hemsida.

FLYTTNING

Kungsholms Express, 5% rabatt på alla flyttar. Tel: +46 8 531 949 00, fax: +46 8 531 713 90, Kontaktperson: Ulrika Olofsson. E-post: sales@kungsholms.se Webbplats: www.kungsholms.se

FÖRSÄKRINGAR

Direct Försäkringsmäklarna AB Kostnadsfri placeringsrådgivning och pensionsanalys, rådgivning vid generationsskiftet (arv- och gåvoskatt). 5% rabatt på försäkringen People Abroad. Kontakta Göran Stern. Tel: +46 8 545 069 15, fax: +46 8 545 069 29. E-post: goran.stern@direct.se Webbplats: www.direct.se **Sjukvårdsförsäkring för svenskar i utlandet**. Som medlem erbjuds du specialistvård i Norden, i Sverige på tre av de allra bästa sjukhusen. I Stockholm på Sophiahemmet, Ersta Sjukhus och Löwenströmska sjukhuset, i Göteborg på Carlanderska sjukhuset. All nödvändig information inkl. anmälningssblanketter finns på vår webbplats www.sviv.se Dessutom har Skandia tagit fram en **Grupplivförsäkring**, som du också kan läsa om där. Om du vill teckna några av dessa försäkringar ska du kontakta **Direct Försäkringsmäklarna**, inte Skandia. **Försäkrade Studenter Första AB** Försäkringar till rabatterat pris för våra studentmedlemmar vid studier utomlands. Adress: Wollmar Yxkullsgatan 14, SE-112 34 Stockholm, Kontaktperson: Erik Andsberg. Tel: +46 8 545 701 16, fax: +46 8 641 84 80. E-post: info@studentforsakring.se Webbplats: www.studentforsakring.se **Fonus** (www.fonus.se) erbjuder ett flertal rabatterade försäkrings-tjänster: Fonus TrygghetsFörsäkring, Fonus GravstensFörsäkring samt Fonus Försäkringsbevakning där vi

hjälp dig finna "glömda" försäkringspengar.

Tellus Försäkringsrådgivning

AB Specialister på försäkringslösningar för personer bosatta utanför sitt hemland. Vid tecknande av försäkringspaket erbjuder vi 10% rabatt på premien för vår kombinerade sjuklöne- och livförsäkring. Kontakta oss gärna för bästa rådgivning. Tel: +46 31 779 0830, fax: +46 31 779 0680, e-post info@tellusforsakring.se webbplats www.tellusforsakring.se

HOTELL

Hotel Diplomat, Strandvägen 7C, Box 14059, 104 40 Stockholm. Hotellweekend Privat: 20% rabatt på weekendpris. Erbjudandet gäller under feb-april, juli samt december 2004. Vidare erbjuder Hotel Diplomat året runt: Hotellrum Business: 10% rabatt på enkelrum, 15% rabatt på dubbelrum, deluxerum och sviter. Uppge "Svenskar i världen helg" och ditt/ert medlemsnummer. Tel: +46 8 459 68 00 Fax: +46 8 459 68 20 E-post: reservation.sto@diplomathotel.com Webbplats: www.diplomathotel.com **Hôtel Royal Magda**, 7, Rue Troyon, FR-750 17 Paris, tel: +33 (1) 47 64 10 19, fax: +33 (1) 47 64 02 12. Webbplats: www.royalmagda.com Kontaktperson: Carl-Gustaf Livijn. 20% rabatt

Hotel Suecia, Marqués Casa Riera 4, E-28014 Madrid tel: +34(9)1 531 69 00, fax: +34 (9) 1 521 71 41 E-post: bookings@hotelsuecia.com kontaktperson: Monica Garcia. 10% rabatt **Gasthof LINDE**, Bern CH-3066 Stettlen (Bern) tel: +41 (0) 31 931 85 86 fax: +41 (0) 31 931 55 03 E-post: info@linde-stettlen.ch Webbplats: www.linde-stettlen.ch Kontaktperson: Christoph Meierhofer. 10% rabatt **Hotel Esplanade**, Strandvägen 7 A, SE-114 56 Stockholm tel: +46 8 663 07 40, fax: +46 8 662 59 92. E-post: hotel@hotelesplanade.se Webbplats: www.hotelesplanade.se Kontaktperson: Maria Sand. 10% rabatt.

JURIDIK & RÅDGIVNING

Fonus Juridik – Nordens största familjejuridiska byrå erbjuder 300 SEK rabatt vid beställning av testamente. Övriga tjänster:

Samboavtal, Generationsskiftesplanering, Äktenskapsförord, Bodelning, Bouppteckning, m.fl. Tel +46 8 662 93 00. Gratis rådgivning via internet. Besök 48-timmarsjuristen på www.fonus.se **Advokatfirman Abersten HB**, Besöksadress: Strandvägen 47, SE-114 56 Stockholm. Kontaktperson: Fredric Renström, tel: +46 8 661 48 20, fax: +46 8 667 59 59. E-post: fredric.renstrom@abersten.com **UtlandsBosättning AB**, 10% på praktisk, juridisk och ekonomisk rådgivning. Kontakta Kerstin Gustafsson (se under Frågor & Svar i varje nummer av tidningen).

PRENUMERATIONER MM

Dagens Nyheter 25% på nyprenumeration. Kontaktpersoner: Elsie Chruzander, tel: +46 8 738 17 25 **Svenska Dagbladet** 25% på nyprenumeration Kontaktperson: Camilla Jorderud, tel: +46 8 657 48 81, e-post: backoffice.osd@svd.se **Veckans Affärer** 20% på helårsprenumeration. Kontakta Elisabeth Trotzig tel: +46 8 736 52 00 **Handelsflottans Kultur- och Fritidsråd**, HKF 5% rabatt på TV-service, videokassetter med svenska TV-program. Kontaktperson: Ann Nordström, tel: +46 8 615 88 00 e-post: hkf@seatime.se

SOMMARKURSER

Grennaskolan Riksinternat AB Kontaktperson: Carin Boman, Borgmästargården, SE-563 22 Gränna, tel: +46 390 561 50, fax: +46 390 561 51. E-post: kansli@grennaskolan.se Webbplats: www.grennaskolan.se 20 % rabatt (värde 2 000 SEK) på kursavgiften för svenskkurs.

TELEFONI TILL SVERIGE

Affinity Telecom AB, 20-70% rabatt på telefonsamtal till Sverige från över 200 länder. Som medlem kan du välja 5 länder med ytterligare 5% rabatt. Tel: +46 152 10060 (dygnet runt). E-post: info@ringsverige.com Webbplats: www.ringsverige.com

ÖVRIGT

Ceran – språkutbildning 16, Avenue du Château BE-4900 SPA, Belgien, tel: +32 (0) 87 77 41 64, fax: +32 (0) 87 77 36 29 Kontakta Ann Elisabeth Neve. 10% rabatt.

SWEA®

Världsvid vänskap
Global kompetens

Lokalt stöd

Swedish Women's Educational
Association International, Inc.
www.swea.org

Vi Sweor är idag
8 000 kvinnor!
Av alla sorter och åldrar.

Utflyttade, medföljande,
i karriären, på kort eller
långt utlandsuppdrag,
studerande, forskare,
funnit vår livspartner
hemma eller utomlands,
nyligen eller för länge
sedan, hemflyttade till
Sverige igen eller väntar
på utlandsstationering.
Alla är vi svensktalande
kvinnor, som bor eller har
bott utomlands.

Det vi alla har gemensamt
är vårt utbyte av varandra.

Vill Du bli SWEA-medlem?
Sänd ett e-mail till
kontakt@swea.org

eller till någon SWEA-avdelning:
arizona@, athens@, atlanta@,
bangkok@, barcelona@, beijing@,
belgium@, berlin@, boston@,
budapest@, chicago@, costablanca@,
dallas@, denver@, dubai@, florida@,
frankfurt@, geneve@, goteborg@,
hawaii@, holland@, hongkong@,
houston@, irland@, israel@, istanbul@,
japan@, kualalumpur@, kolnbonn@,
lasvegas@, lissabon@, london@,
losangeles@, madrid@, malaga@,
mallorca@, malmö@, marbella@,
michigan@, milano@, minnesota@,
newjersey@, neworleans@, newyork@,
northcarolina@, orange@,
oslo@, paris@, perth@, philadelphia@,
riga@, rimini@, riviera@, rom@,
sandiego@, sanfrancisco@,
santabarbara@, seattle@, seoul@,
singapore@, southafrica@,
stockholm@, telemark@, toronto@,
tunisien@, vancouver@, vilnius@,
virginia@, vasteras@,
warszawa@, washingtondc@, wien@,
zurich@, orestad@,
office@, info@ **swea.org**

International School of Helsingborg

Maria Park, Västra Allén 7, 254 51 Helsingborg

International:

✓ Approach ✓ Programme ✓ Students ✓ Teachers ✓ Future

International Baccalaureate Programme:

- Kindergarten (part time) • Primary Years Programme (Authorized June 2000)
- Middle Years Programme Including Year 10 (equivalent to pre-IB) (Authorized June 2001) • IB Diploma Programme (Authorized January 2002) • No fees

For further information, contact the Principal, Mr Leif Berntsen

Tel +46-42-105742 Fax +46-42-134190

E-mail leif.berntsen@stad.helsingborg.se Web site <http://skola.helsingborg.se/tis>

Advokaten Örjan Teleman

Svensk ekonomisk familjerätt

Konsultationer, biträde med rättsutlåtanden, uppdrag som ombud och förrättare i saker angående bodelning mellan makar och sambor, äktenskapsförord, samägandeavtal, gåvor, underhåll efter skilsmässa, testamenten, arvsrätt och generationsskiften av företag.

Teleman har medverkat såsom föreläsare på universitet och advokatkurser samt som expert i lagutredningsarbete. Han är författare till böckerna *Bodelning* under äktenskap och vid skilsmässa samt *Äktenskapsförord*.

Amber Advokatbyrå. Tel +46 (35) 15 31 05

Box 363, 30109 Halmstad. Fax +46 (35) 15 31 01

Verkstadsföretag söker agenter i världen.

Smidesprodukter Skövde AB har sedan 1994 tillverkat egenkonstruerade sikt, sorterings och återvinnings utrustningar. Våra produkter innehar en unik marknadsposition, genom design, funktion och tillgänglighet.

Vi är idag, om än en mindre, men en väl etablerad aktör i både Sverige och Norge. Viss exportverksamhet mot Europa har inletts, med mycket gott resultat. Marknaden ökar stadigt beroende på allt högre miljökrav, vilket leder till större volymer inom återvinningssektorn. Andra sektorer som trädgårdssnärning, kommuner och olika typer av industri visar också ett allt större intresse för vår teknik.

För att möta marknaden, söker vi nu: **Agenter för samtliga marknader utanför Sverige.** Vi söker personer, egna företagare eller företag vilka i god entreprenörsanda kan och vill bygga upp långsiktiga verksamheter i respektive land. Vi bistår med erfarenhet, kompetens och mycket fördelaktiga villkor. Då vi verkar inom en sektor med hög kontinuitet, innehar en attraktiv produktportfölj med en unik marknadsposition, ges mycket bra förutsättningar för långsiktig lönsamma affärer och ett gott företagande.

Tel. 0500-48 55 15
Fax. 0708-48 54 16

**SMIDESPRODUKTER
SKÖVDE AB**
www.smidesprodukter.com

www.smidesprodukter.com

Fullständig Högstadiundervisning via Datorn sedan 1994

För ytterligare information
och anmälningsblanketter

www.sofiadistans.nu
mail@sofiadistans.nu

Sofia Distansundervisning

Barnängsgatan 12
116 41 Stockholm

Tel: +46-8-555 777 00
Fax: +46-8-555 777 07

POSTTIDNING B

Vid definitiv avflyttning
och eftersändning har upphört att
gälla var god returnera tidningen:
Föreningen Svenskar i Världen
Box 5501, SE-114 85 Stockholm
Sweden

Magnus Karle - Kapitalförvaltare i Luxemburg

Private Banking handlar om att ge Dig tid

SEB Private Bank är till för Dig som värdesätter professionell förvaltning, förutsätter kvalitet och uppskattar personlig service. Vi erbjuder Dig vår tid, kunskap och engagemang. Nu och i framtiden.

Du som har en förmögenhet att förvalta måste fatta många beslut kring Din ekonomi som kommer att påverka Din familj i många år framöver. Vi erbjuder Dig:

- Personliga lösningar
- Finansiell helhetssyn
- Professionell förvaltning

Det innebär att Du hos oss får en personlig förvaltare med ett begränsat antal kunder som utgår från Dina behov och övergripande mål och som hittar de bästa lösningarna för Dig.

Du får experthjälp inom de flesta områden som rör Din ekonomi, från vardagsnära banktjänster till försäkringar, juridik och skatterådgivning. Vår placeringsrådgivning och kapitalförvaltning bygger på gedigen kunskap om Dig och de marknader vi investerar i. Du väljer själv hur aktiv Du vill vara.

Kontakta oss i Luxemburg eller i Genève för att veta mer eller besök oss på www.sebprivatebank.com.

Välkommen!

Luxemburg - Genève - London - Marbella - Nice - Oslo - Singapore - Zürich

SEB Private Bank, P.O. Box 487, L-2014 Luxemburg, Tel. +352 26 23 1, Fax +352 26 23 20 01,
E-post: marketing@sebprivatebank.com, Internet: www.sebprivatebank.com

SEB Private Bank, 8 Rue Rodolphe-Toepffer, CH-1206 Genève, Tel. +41 22 704 0100 Fax +41 22 704 0101
E-post: sebprivatebank@ch.seb.net, Internet: www.sebprivatebank.com

SEB
PRIVATE BANK